

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

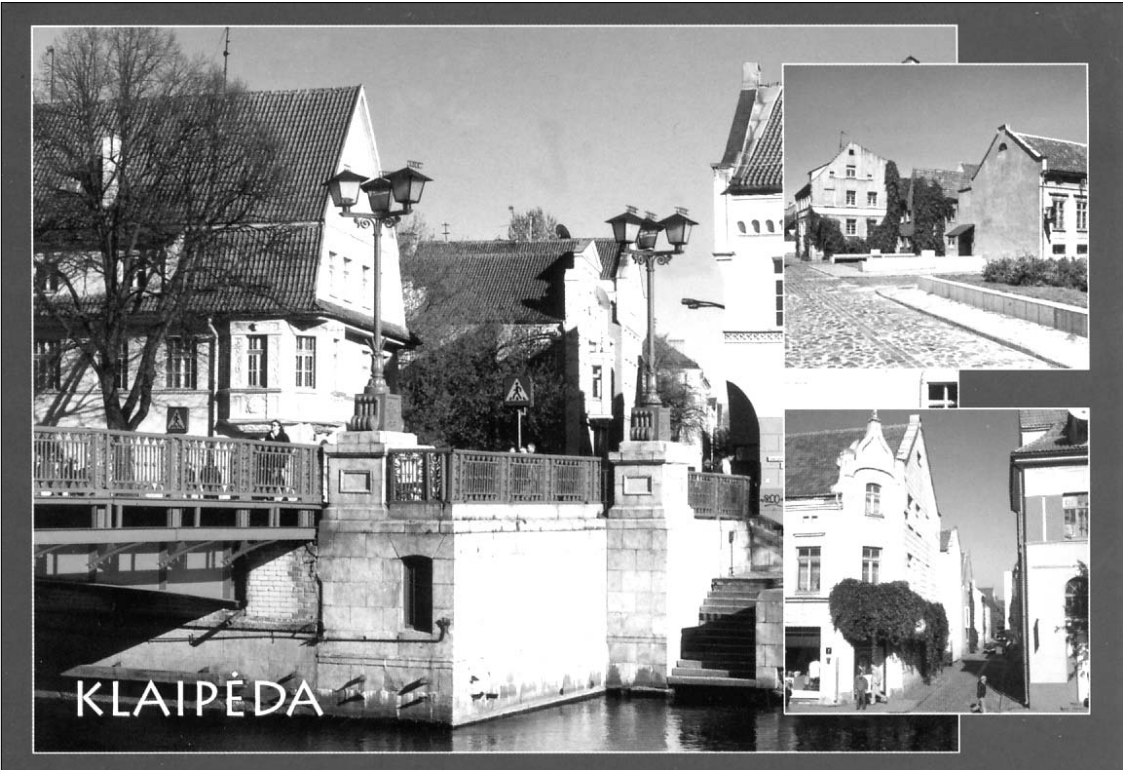
Nr. 2 (3069) 2009 JANUARY - SAUSIS 13 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina \$1

Tautos laimėjimai

Taip jau susiklostė mūsų tautos svarbių įvykių eiga, kad sausio mėnesį teko imtis ryžtingų sprendimų ir veiksmų, atnešusių laimėjimus, kuriais ir šiandien džiaugiamės.

UŽTAT šį mėnesį turėtume prisiminti ir minėti kaip ypatingą atvadavimų ir išsivadavimų laiką. Kas gi prisimintina ir minėtina? Pirmiausia – Klaipėdos krašto atvadavimas 1923 m. sausio 15 d. Tą dieną Mažosios Lietuvos sukilėliai, remiami ir talkinami Lietuvos karinių savanorių, atsiėmė per šimtmečius jau labai suvokietintą Lietuvos pajūrį, atvėrė langą į pasaulį, pasiekiamą jūrų keliais. Tai didžiulis įnašas valstybei, pradėjusiai nepriklausomai tvarkytis. Žinoma, per trumpą, vos 16 metų laikotarpį, dar daug kas liko nepadaryta, bet svarbu, kad jau buvo pralaužta užtvara, niekada Lietuvai nebetrukdžiusi. Nei ilgais okupaciniais metais, nei nepriklausomybę atgavus klausimo dėl Klaipėdos krašto priklausomumo niekas nekėlė. Nėra jo nė dabar. Belieka tinkamai panaudoti tą Lietuvos pajūrį, kuris ir turistiniais, ir komerciniais atžvilgiais yra brangi ir graži vertybė. Antras istorinis šio mėnesio įvykis – tai švente vertusi Sausio 13-oji. Tą dieną 1991 metais sudėtos gyvybių aukos prie Vilniaus televizijos bokšto, Seimo rūmų gynimas tapo ryškiausiu vadinamosios dainuojančios revoliucijos proveržiu, viso stebinčio pasaulio akivaizdoje užtikrinančiu nepriklausomybės paskelbimo galiojimą. Abi šios sausio mėnesio datos – Klaipėdos krašto atvadavimas ir paskelbtos nepriklausomybės gynimas – turėtų būti kuo plačiau minimos, jei ne atskirai, tai bent kartu; jei ne susirinkimais ir iškilmėmis, tai bent mažesniuose rateliuose, lietuviškose šeimose bei spaudoje. Svarbiausia – neleisti tiems svarbiems įvykiams smegti su laiku užmarštin. Visi tautos laimėjimai, kaip iškeltos vėliavos, turėtų plevėsuoti visada ir visur.

ŠITAIP betgi ne visuomet sekasi ar norima daryti. Yra nemažai nuomonių, kad šitai trukdo įprastas, o gal net ir įgimtas lietuviškasis kuklumas, nuolaidžiavimas, kažkokia nedrąsa rodytis, ieškant vietų, į kurias mažai kas žiūri. Visa sudėjus, tai galima būtų gal ir dorybe pavadinti, tik jokių būdu ne politine prasme. Minint Klaipėdos krašto atvadavimą, tuoj pat iškyla ir visa Mažoji Lietuva su savo specifinėm, neišspręstom problemom. Rytrūsiai, tas mūsų istorinis kraštas buvo suvokietintas, po Antrojo pasaulinio karo atiduotas rusams administruoti. Šiandien jis su mažom lietuviškumo kibirkštėlėm alsuojantis tolimos praeities nostalgija, žemėlapiuose žymimas kaip Rusijos dalis su Kaliningradu, dingus Koenigsbergui ir Karaliaučiu. Ižūlu, o ty-la tęsiasi. Administravimas pavirto rusinimu. O mūsų politika tuo reikalu – irgi ty-la. Supykinti kaimyną neapsimoka. Karaliaučiaus vardo net mūsų spauda vengia, nes kaip gi – oficialus vardas ne toks. Norime būti bet kokia kaina teisingi. O tos visos teisybės padeda kraštą rusinti, daryti jį tokį be jokio pagrindo. Kaip NATO ir Europos sąjungos lygia-teisiai nariai, užuot kėlę Rytrusių įteisinimo ir likimo klausimus, pasidžiaugiamo gerais santykiais su “administratoriais”. O kiek įvairių linkčiojimų padaryta ir dar daroma savoje sostinėje ir plačiame jos krašte! Tad ką gi kalbėti apie iškeltas laimėjimų vėliavas? Kažkas nesiderina, kažkas iš vagos yra iškrypę. Gal ta senoji mūsų baudžiauninkų dvasia vis dar persekioja? Gal neturėjome įkvėpėjų tai dvasiai išsklaidyti? Gal jau pripratom save menkinti ir džiaugtis, kai archyvuose atrandame kokią “tiesą”, nukreiptą prieš lietuvių tautą ar jos atliktus žygius? Laikas būtų apie laimėjimus dažniau ir drąsiau prabilti. ČS

Du įžymiausi Lietuvos centrai, buvę kaimynų okupuoti, vėliau atvaduoti, išlaisvinti ir šian-dien visaip svarbūs šalies nepriklausomybei stiprinti. Viršuj – senasis Vilnius (Ntr. I. Čeilutkienės); apačioj Klaipėda (Ntr. V. Karaciejaus)

Lietuvos vėliavos

ZIGMAS TAMAKAUSKAS

Prieš 90 metų – 1919 metų sausio 1 dienos pavakary Vilniaus Gedimino pilies bokšte pirmą kartą buvo iškelta mūsų Trispalvė. Vėliavą iškėlė dešimt Lietuvos kariuomenės savanorių, vadovaujamų karininko Kazio Škirpos. Tai karo valdininkai Jonas Nistelis ir Petras Gužas, kareiviai – Romualdas Marcalis, Pranas Plauska, Vincas Steponavičius, Jonas Norvila, Albinas Rauba, Mikas Slyvauskas, Stasys Butkus. Iškelta Trispalvė buvo pagerbta trimis šūvių salvėmis ir šūkiomis: “Valio, Lietuva! Lai gyvuoja Lietuva!” Kazys Škirpa, pasveikindamas savo atvestą karių būrį, pažymėjo jų patriotinės pareigos atlikimą, svarbų istorinį žygį, pabrėžęs, kad “po kelių šimtmečių Lietuvos verguvės pirmąkart savo senosios sostinės Gedimino pilies bokšte iškėlėme Lietuvos vėliavą”.

Sausio 6 dieną Vilnių užėmę rusų bolševikai nuo Trispalvės nuplėšė geltoną ir žalią spalvas, palikę tik raudoną. Antrą kartą Lie-

tuvos Trispalvė suplevėsavo Gedimino pilies bokšte 1920 m. rugpjūčio 26 dieną, kai į Vilnių grįžo Lietuvos kariuomenė. Tačiau lenkai, klastingai sulaužę Suvalkų sutartį ir užgrobę mūsų sostinę, lietuvišką Trispalvę vėl nuplėšė.

1928 metų Vasario 16-osios išvakarėse patriotiškai nusiteikę vilniečiai Gedimino pilyje iškėlė juodu kaspinu perrištą Lietuvos valstybės vėliavą, papuoštą vienoje pusėje Vyčio ženklu, kitoje – Gedimino stulpais. Po devyniolikos metų trukusios lenkų okupacijos – 1939 m. spalio 28 dieną Lietuvos kariuomenė vėl įžengė į Vilnių. Spalio 29 dieną Gedimino pilies bokštas iškilingai, gaudžiant bažnyčių varpams ir giedant Lietuvos himną, vėl pasipuošė Lietuvos laisvės vėliava. Deja, ir šį kartą neilgam. Sovietinė okupacija nutraukė jos plevėsavimą. Dar kartą Trispalvė Gedimino pilies bokšte buvo iškelta 1941 metų birželio 23 dieną lietuvių sukilėlių, bet vokiečių vadovybės įsakymu po mėnesio ji buvo nuleista.

Nukelta į 5-tą psl.

Šiame numeryje

Popiežiaus Benedikto XVI kalba – 2 psl.

Marksistinė klaidatikystė – 3 psl.

Liaudies muzikos pirmūnas – 4 psl.

Garsioji sostinės gimnazija – 8 psl.

“Nereikalingi žmonės” – mūsų netektys... – 9 psl.

Knygoje praeities kovų įamžinimas – 10 psl.

Ne visiems žinoti – 11 psl.

Kanados studentai, stokite į Išeivijos studentų stažuotę! – 13 psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"

Redakcija: red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Metinė prenumerata:

\$70 - reguliari (paprastu paštu) • \$120 - reg. (1 klasės paštu)

\$90 - garbės (paprastu paštu) • \$140 - garbės (1 klasės paštu)

Oro paštu į užjūrius - \$170, paprastu paštu - \$90 (Kan. dol.)

JAV: \$90 - reguliari, \$110 - garbės • \$150 - 1 klasės paštu

JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI" (THE LIGHTS OF HOMELAND) LITHUANIAN WEEKLY

Publisher: Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society "Žiburiai", Inc. Annual subscriptions: *In Canada* - regular (Publications Mail) - \$70, reg. (Lettermail) - \$120; patron (Publ. Mail) - \$90, patron (Lettermail) - \$140. *Overseas* - Airmail - \$170, Surface Mail - \$90 (in CDN funds). *USA* - reg. \$90, patron - \$110, Airmail - \$150. US subscriptions are payable in US funds.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs (Agreement No. 40012376. PAP Registration No. 09408, CPM 1001760), and we thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news.

Canada

Tikras kelias tėra vienas

Iš kalėdinio laiško arkivyskupijos kunigams, vienuoliams ir visiems tikintiesiems

SIGITAS TAMKEVIČIUS,
Kauno arkivyskupas metropolitas

Tautų susipriešinimas, teroristų siautėjimas, atnaujinamas šaltasis karas, dėl neprotingo gamtos išteklių naudojimo gresianti ekologinė katastrofa, didžiųjų bankų griūtys, iš bado mirštantys žmonės – visa tai akivaizdūs sunkios ligos požymiai. Dievą atmetantis ir mamoną garbinantis pasaulis neturi programos, kaip sustabdyti šią mirtiną ligą.

Tačiau tokia programa yra. Prieš du tūkstančius metų žmogumi tapęs Dievo Sūnus Jėzus Kristus pasauliui paskelbė Gerosios Naujienos programą. Skaitykime Evangelijos pagal Matą penktąjį skyrių ir su nuostaba pamatysime nubrėžtą visiškai aiškų kelią, kuriuo eidamas žmogus negali patekti į jokią krizę. Jėzus kalba: "Palaiminti turintys vargdienio dvasią <...> romieji <...> trokštantys teisumo. Palaiminti gailėstingieji <...> tyraširdžiai <...> taikdariai" (Mt 5, 1–11). Štai kelias, kuriuo Betliejaus Kūdikis kviečia eiti mus visus. Šis kelias yra tikras, saugus, nes jį nutiesė žmogumi tapęs Dievas, ir nėra kito kelio, kuriuo eidami, galėtume išsigelbėti. Dėl to apaštalas Petras vyriausiems kunigams ir tautos vadovams kalbėjo: "Jėzus yra akmuo, kurį jūs, statytojai, atmetėte ir kuris tapo kertiniu akmeniu. Ir nėra niekame kitame išgelbėjimo, nes neduota žmonėms po dangumi kito vardo, kuriuo galėtume būti išgelbėti" (Apd 4, 11–12).

Mes, priėmusieji Kristaus Evangeliją ir bandantieji padaryti ją savo gyvenimo keliu, esame palaiminti. Tačiau drauge turime jausti atsakomybę už Evangelijos žinios sklaidą savo Tėvynėje ir pasaulyje. Apgailėtina ir niekuo nepateisinamai elgiasi krikščionys, jei, būdami priėmę Krikštą, negyvena Evangelija ir taip skleidžia netikusį liudijimą, tarsi Dievo Žodis būtų nepajėgus keisti žmogaus gyvenimo.

2009-uosius metus Lietuvos vyskapai paskelbė Jubiliejiniais Evangelijos žinios tūkstantmetei Lietuvai metais. Ką jie nori tuo pasakyti? Pirmiausia – kad turime būti dėkingi, jog Dievo Žodis pasiekė Lietuvą ir mes esame ne stabus garbinantys pagonys, bet pakviestieji į Dievo vaikų garbę. Antra, Jubiliejiniais metais esame kviečiami apmąstyti Kristaus Gerosios Naujienos kelionę mūsų krašte, įvertinti dabartį ir prisiimti atsakomybę už Evangelijos likimą ateityje. Vyskapai kviečia kunigus, vienuolius ir pasauliečius šiais metais sutelkti jėgas ir sutartinai dirbti, kad Dievo Žodis pasiektų kuo daugiau mūsų krašto žmonių, ypač šeimas ir jaunimą, kad jis taptų tuo "dviašmeniu kalaviju", prasiskverbiančiu iki sielos ir dvasios gelmių (plg. Žyd 4, 12).

Nukelta į 6-tą psl.

Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius

Popiežiaus Benedikto XVI kalba

Žinia Pasaulinės taikos dienos (2009 m. sausio 1 d.) proga

Kovoti su skurdu, statydinti taiką

1. Ir šių naujųjų metų pradžioje norėčiau visiems palinkėti taikos ir šia savo žinia pakviesti apmąstyti temą "Kovoti su skurdu, statydinti taiką". Jau mano garbingasis pirmtakas Jonas Paulius II 1993 m. žinioje Pasaulinės taikos dienos proga pabrėžė neigiamus išties tautų skurdo padarinius taikai. Skurdas ištis yra vienas iš veiksnių, skatinančių ir sustiprinančių konfliktus, taip pat ir ginkluotus. Pastarieji savo ruožtu prisideda prie tragiškų skurdo situacijų tolesnio egzistavimo. Jonas Paulius II rašė: "Pasaulyje plinta <...> ir vis labiau didėja dar viena rimta grėsmė. Daugybė žmonių, maža to, ištisos tautos šiandien gyvena didžiausiame skurde. Pastebime taip pat tapo turtingųjų ir vargšų nelygybė ekonomiškai stipriose šalyse. Ši problema kyla žmonijos sąžinei todėl, kad vis daugiau žmonių gyvena sąlygomis, pažeidžiančiomis jų prigimtinių kilnumą ir dėl to pasaulio bendrijos tikrą ir darnią pažangą" (1).

2. Tokiomis aplinkybėmis kovoti su skurdu reiškia rūpestingai *apmąstyti sudėtingą globalizacijos reiškinį*. Šitai apmąstyti svarbu jau metodologiniu požiūriu, nes tai verčia pasinaudoti ekonomistų bei sociologų įvairiais aspektais atliktų skurdo tyrimų vaisiais. Tačiau nuoroda į globalizaciją turėtų išsiskirti ir dvasine bei moraline reikšme ir skatinti žvelgti į vargšus sąmoningai atsižvelgiant į tai, kad visi yra įtraukti į vieną vienintelį dieviškąjį planą, būtent į pasaulimą statydinti vieną šeimą, kurioje visi – pavieniai asmenys, tautos ir nacijos – savo elgesį grįstų brolybės ir atsakomybės principais.

Vadovaujantis tokia perspektyva, būtina turėti platų bei apibrėžtą požiūrį į skurdą. Jei skurdas tebutų materialus reiškinys, jo pagrindiniams požymiams nusakyti pakaktų socialinių mokslų, padedančių mums matuoti daiktus remiantis pirmiausia kiekybiniais duomenimis. Tačiau žinome, jog yra nematerialaus skurdo formų, kurios nėra tiesioginis ir savaiminis materialinio vargo padarinys. Štai turtingose ir pažengusiose visuomenėse *matomi marginalizacijos reiškiniai* bei *santykiai, moralės ir dvasios skurdas*: tai viduje kryptį pametę žmonės, išgyvenantys, nepaisant ekonominės gerovės, įvairialypį stygių. Galvoje turiu, viena vertus, tai, kas vadinama "nepakankama plėtra" (2) ir, kita vertus, neigiamus "pernelyg didelės plėtros" padarinius (3). Iš akių taip pat neišleidžiu to, kad vadinamosiose "neturtingose" visuomenėse ūkiui augti dažnai trukdo *kultūrinės kliūtys*, neleidžiančios

tinkamai naudotis ištekliais. Juk akivaizdu, jog bet kuriai primesto skurdo formai rastis įtakos turi pagarbos transcendentiniam žmogaus asmens kilnumui stoka. Jei neatsižvelgiama į jo visą pašaukimą ir

Kalba Popiežius Benediktas XVI

nepaisoma tikrosios "žmogaus ekologijos" (4) reikalavimų, kelias atsiveria, kaip matyti kai kuriose srityse, į kurias norėčiau glaustai pasigilinti, iškreiptoms skurdo dinamika.

Skurdas ir moraliniai padariniai

3. Skurdas dažnai siejamas su *demografinė raida* kaip jo priežastimi. Dėl to vyksta kampanijos gimstamumui apriboti; tarptautiniu mastu jos įgyvendinamos taip pat taikant metodus, negerbiančius nei moters kilnumo, nei su tuoktinių teisės patiems atsakingai nuspręsti, kiek vaikų turėti (5), nei – kas dar blogiau – dažnai net teisės į gyvybę. Milijonų negimusių kūdikių sunaikinimas kovos su skurdu vardu iš tikrųjų yra pačių neturtingiausių žmonių pašalinimas. Įsidėmėtina, kad 1981 m. maždaug 40 proc. pasaulio gyventojų gyveno žemiau absoliučios skurdo ribos, tuo tarpu šiandien ši procentinė dalis praktiškai sumažėjo per pusę, o tautos, išsiskiriančios žymiu demografiniu prieaugiu, skurdą yra įveikusios. Tai rodo, kad išteklių skurdo problemai išspręsti būtų net ir daugėjant gyventojų. Kartu nevalia užmiršti, jog nuo Antrojo pasaulinio karo pabaigos iki šiandien žemės gyventojų padaugėjo keturiais milijardais, ir šis reiškinys daugiausia būdingas toms šalims, kurios kaip ekonomiškai galingos tarptautinėje arenoje pasirodė tik neseniai ir sparčią pažangą išgyveno kaip tik dėl gyventojų gausos. Be to, tarp didžiųjų ekonomiškai stiprių šalių didžiausiu plėtros potencialu išsiskiria tos, kuriose gimstamumas didžiausias. Kitaip tariant, pasitvirtina tai, kad gyventojai yra ne skurdo veiksnys, bet turtas.

4. Kita nerimą kelianti sritis yra *pandeminės ligos*, kaip antai, maliarija, tuberkuliozė ir AIDS; užklupusios darbingus gyventojus, jos smarkiai pablogina bendrąsias šalies sąlygas. Mėginimai apriboti

šių ligų padarinius gyventojams ne visada duoda reikšmingų vaisių. Be to, pasitaiko, kad kai kurioms šalims, tapusioms šių pandemijų aukomis, norint imtis priemonių tenka pakelti spaudimą tų, kurie ekonominę pagalbą daro priklausomą nuo gyvybei priešingos politikos įgyvendinimo. Visų pirma atkreiptinas dėmesys, jog su AIDS, dramatiška skurdo priežastimi, kovoti sunku, jei nesiimama moralinės problematikos, susijusios su viruso plitimu. Pirmiausia vykdytinos kampanijos siekiant mokyti, ypač jaunuosius, lytiškumo, visiškai atitinkančio asmens kilnumą; tokiomis iniciatyvomis jau pasiekta reikšmingų rezultatų – pristabdytas AIDS plitimas. Taip pat dėtinos pastangos, kad neturtingos tautos galėtų naudotis reikiama medikamentais bei gydymo būdais; tam būtina ryžtingai skatinti medicininius tyrimus ir terapines naujoves ir prireikus lanksčiai taikyti intelektinės nuosavybės apsaugos tarptautines taisykles, idant visiems būtų galima laiduoti pagrindinę sveikatos priežiu.

5. Trečioji sritis, kuriai kovos su skurdu programose skirtas dėmesys ir kurioje išryškėja esminis moralinis matmuo, yra *vaikų skurdas*. Skurdui ištikus šeimą, pažeidžiamiausios jo aukos yra vaikai: beveik pusė šiandien visiškai skurdžiai gyvenančiųjų yra vaikai. Apmąstant skurdą bei norint padėti tokiems vaikams, prioritetiniais laikytini netarpiškiausiai su jais susiję tikslai, kaip antai, rūpinimasis motinomis, auklėjimas, skiepų, medicininės priežiūros ir geriamojo vandens prieinamumas, aplinkos apsauga ir pirmiausia pastangos apsaugoti šeimą ir laiduoti pastovius santykius šeimos viduje. Šeimai silpnėjant, vaikams neišvengiamai daroma žala. Kur nėra moters ir motinos kilnumo apsaugos, ten vėlgi pirmiausia kenčia vaikai.

6. Ketvirtoji sritis, kuriai moraliniu požiūriu skirtas ypatingas dėmesys, yra *santykis tarp nusiginklavimo ir plėtros*. Dabartinis išlaidų kariniams tikslams lygis pasaulyje kelia nerimą. Kaip jau esu pabrėžęs, "milžiniški materialiniai ir žmogiškieji ištekliai, skiriami karinėms išlaidoms bei ginklavimuisi, atimami iš tautų, ypač neturtingiausių ir labiausiai pagalbos laukiančių, plėtros projektų. Tai prieštarauja Jungtinių Tautų chartijai, ipareigojančiai tarptautinę bendriją ir pirmiausia valstybes taip *skatinti steigti bei sergėti pasaulio taiką bei tarptautinį saugumą, kad iš pasaulio žmoniškųjų bei ekonominių išteklių kuo mažiau būtų skirta ginklavimuisi* (26 str.)" (6).

(Bus daugiau)

Iš Lietuvos ateitį nulėmusių 1991 metų sausio mėnesio įvykių...

Marksistinė klaidatikystė

ALGIMANTAS ZOLUBAS

Palankiausia dirvą “naujamajai religijai” Marksas matė išvystyto kapitalizmo šalyje Vokietijoje, kuri jau buvo patyrusi sėkmingą krikščioniškąją reformaciją. Šis atviras siekis susilaukė tokio atoveikio, kad ne tik pats komunistinės ideologijos tėvas buvo išvytas iš Vokietijos, bet ir visi žydai sulaukė kraupios tragedijos. Atėjus Hitleriui į valdžią, nacionalsocializmo ideologija taip pat paskelbė vokiečius išrinktąja tauta, išskirtine arijų rase, siekė besąlygiškos viršenybės virš kitų, todėl atoveikis į komunistinę ideologiją buvo itin stiprus, tapo žydų genocido priežastimi ir pradžia.

Būtų tarsi ir neteisinga pabrėžti tautybę komunistinėje veikloje, tačiau tautybės veiksnys iškyla į reikšmingą vietą, nes su juo buvo susijusi ir ydinga marksistinė ideologija, nuožmus ateizmas, smurtinis susidorojimas su kitamaniais.

Komunistinės ideologijos – marksistinės klaidatikystės – pagrindū įvykdytas nuožmiausias įvairių tautų genocidas nusinešė per šimtą milijonų gyvybių, buvo dvasiškai luošinamos ir fiziškai naikinamos ištisos tautos. Komunistinio ideologinio genocido formulė paprasta: kas ne su mumis, tas prieš mus, tas priešas, o priešą reikia sunaikinti.

Atsigręžus į praeitį, panagrinėjus terpe, į kurią sėkmingai skverbėsi marksistinė klaidatikystė, pamatysime, kad ji dygo ir augo liberalizme ir laisvamanybėje; Lietuvoje “sicilikus” išperėjo liberalai ir laisvamaniai. Nusigręžę nuo Dievo, pozityvizmo ir materializmo įtakojami, laisvamaniai Lietuvoje tapo marksistiniais klaidatikiais, Komunistų partijos aktyvistais, vadovais. Lietuvoje laisvamanybės idėjos pradėjo plisti 19 š. pabaigoje. Nuo 1924 iki 1941 m. jau veikė liberalų vadovaujama Laisvamanių etinės kultūros draugija, kuri 1938 m. turėjo 150 skyrių. Kaip rašo *Lietuviškoji tarybinė enciklopedija*, 1934 m. draugijoj sustiprėjo

komunistų ir liaudies fronto šalininkų įtaka, jie tapo draugijos vadovais.

Kaip organizatoriai ir aktyvūs veikėjai išvardinti: J. Šliūpas, J. Ilgūnas, J. Kairiūkštis, M. Gedvilas, K. Valašinas, A. Žukauskas. Draugija propagavo ateistines pažiūras, leido laikraštį *Laisvoji mintis*, ateistines knygas, steigė atskiras laisvamanių kapines. Antai prie Kupiškio buvo įsteigtos didelės, cementine tvora aptvertos laisvamanių kapinės. Tačiau jose tepasilaidojo tik vienas laisvamanis, ir simboliška, kad po karo ten buvo palaidoti partizanų nukauti sribai ir su sovietais kolaboravęs laisvamanis Kupiškio vidurinės mokyklos direktorius Lionginas Jonuška.

Tenka apgailestauti, kad po Nepriklausomybės atgavimo, komunistais virtę laisvamaniai ne tik nepamatė Dievo piršto, iš klaidatikystės neatšivertė į tikrąjį tikėjimą, bet liko marksistinėje klaidatikystėje, liko partijoje, kurios esmės, kruvinos praeities niekad neišbalins jokie “darbo demokratų”, “socialdemokratų” ar “socialliberalų” pavadinimai. Komunistai neatsivertė, o persivertė ir tapo pačiais tikriausiais sovietinės kilmės buržujais. Jei vakarietiškas buržua dar susimąsto, kad gal pomirtiniame gyvenime gali tekti stoti prieš Dievo teisną, tai komunistinės kilmės buržujus tokios baimės neturi, nes jo dievas – Mamona.

Žlugus SSRS, tiek Rusijoje, tiek nepriklausomoje Lietuvoje sovietiniai buržujai, ypač iš buvusios partinės nomenklatūros, grobuoniško instinkto vedami, lobsta, virto milijonieriais, valdžios galias naudoja ne kūrybai, o išnaudojimui, savo hedonistinių poreikių tenkinimui.

Komunistai, skelbę ir vykdę kovą su buržuazija, naikino buržuaziją kaip turtinį luomą, tačiau buržuazinės dvasios ne tik nenaikino, bet ją diegė, propagavo. Komunizmo – rojaus žemėje – ideologija, skelbianti nuostatą “Iš kiekvieno pagal sugebėjimus, kiekvie-

nam pagal poreikius”, ir buvo pats tikriausias buržuazinės dvasios įkūnijimo siekis. O ir socializmo kilmė yra buržuazinė, nes buržua ir socialisto dvasia ta pati: buržua nevengia užsidirbti ir iš to tenkina savo hedonistinius poreikius, o socialistas siekia atimti iš buržua ir tenkinti tuos pačius poreikius.

Buržuazinė dvasia užvaldė, deja, ne tik nomenklatūrą, bet ir buvusius baudžiauninkus mieste ir kaime. Daugelis dabartinių benamių ir elgetų yra hedonistiniai buržua, kurių veikla – elgetystė, o malonumai – tinginystė ir girtavimas. Papūtus laisvės vėjui, mūsų visuomenė priėmė ne krikščioniškąjį ir ne prometėjiškąjį gūsius, o Vakarų kultūros ir civilizacijos atmatų tvaiką, nes buržuazinei dvasiai toks kvaišalas tiko jau turimiems poreikiams tenkinti. Be pareigos ir atsakomybės, be dorovės laisvė virto liberalia, palaida, tinginyste, seksu, alkoholiu bei narkotikais apnuodyta gyveniena.

Trumpalaikiai žemiški malonumai, iškelti į vertybių aukštumą, tapo hedonistinių poreikių tenkinimo, paleistuvystės šaltiniu, vagysčių, plėšikavimų, žudymų ir nusižudymų, masinės emigracijos priežastimi. Jei per dainuojančią revoliuciją atkūrėme savo valstybę, visuomenėje išsakinijusią buržuazinę dvasią, Mamonos garbinimą keisti turime nauju atgimimu. Šv. Kalėdų proga vyskupas Jonas Kauneckas laiške tikintiesiems parašė: “Linkiu, kad Kalėdos būtų kiekvieno širdyje. Pasaulį iš visų krizių gali išgelbėti tik tikėjimo ir doros atgimimas. Jėzaus gimimo šventė ragina visus siekti dvasinio atgimimo, dvasinės revoliucijos. Kviečiu visus mels-tis už valstybės reikalus, Vyriausybę, Lietuvos likimą. Melskimės, kad mūsų išrinktoji valdžia nugalėtų visas krizes ir neprišlėgtų vargin-gųjų”. Vadavimosi iš klaidatikystės kelias aiškus ir vienintelis.

(*Straipsnis sutrumpintas. Red.*)

SAVAITĖ LIETUVOJE

Laisvės gynėjų diena

Sausio 10 d. prasidėjo Lietuvos laisvės gynėjų dienai skirti renginiai. Vilniuje surengtas tradicinis tarptautinis pagarbos bėgimas nuo Antakalnio kapinių iki Televizijos bokšto “Gyvybės ir mirties keliu”, prisimenant 1991 m. sausio 13-osios įvykius. Sausio 11 d. laisvės gynėjų Rolando Jankausko ir Virginijaus Druskio 40-ąsias gimimo metines priminė Vilniaus rotušėje vykęs koncertas.

Sausio 12 vakarą seimo rūmuose vyko atvirų durų valandos. Parlamento galerijoje – fotografijų paroda “Mes buvome ten”. Minint Laisvės gynėjų dieną tradiciškai uždegti laužai prie Televizijos bokšto, Valstybinio radijo ir televizijos pastato bei Seimo rūmų. Nepriklausomybės aikštėje prie Seimo rūmų surengtos iškilmės bei Sąjūdžio valanda. Televizijos bokšto salėje vyko Literatūros ir muzikos valanda “Nerimo mintys”, Vilniaus šv. Jonų šventovėje – koncertas “In Memoriam”. Vėliau parlamento gynėjai dalyvavo tradiciniame susitikime Vilniaus įgulos karininkų ramovėje.

Sausio 13-ąją, Tarptautinė komisija nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti kvietė Lietuvos mokyklas dalyvauti pilietinėje sąveikoje “Atmintis gyva, nes liudija”. Mokyklose prie langų mokiniai su mokytojais uždegė žvakes, po atminimo iškilmės pirmosios pamokos metu pasidalino mintimis apie Sausio 13-osios paminėjimo reikšmę.

Atminimo laužas buvo uždegtas Nepriklausomybės aikštėje prie seimo, vyko iškilmingas seimo posėdis, po jo – atvirų durų valandos Seimo rūmuose. Vidurdienį buvo vėliavos pakėlimo iškilmė Nepriklausomybės aikštėje, Sausio 13-osios aukų pagerbimas Antakalnio kapinėse. Lietuvos krašto apsaugos savanorių pajėgų kariai pagerbė laisvės gynėjus, palaidotus Alytaus, Kauno, Kėdainių, Marijampolės, Rokiškio kapinėse. Popiet seimo vadovybė susitiko su nukentėjusiais per Sausio 13-ąją ir žuvusiųjų giminėmis, pavakarę Vilniaus arkikatedroje bazilikoje buvo aukojamos šv. Mišios.

Vadovauja tarybai

Nuo 2009 m. pradžios Lietuva pirmininkauja Baltijos ministerių tarybai. Jos pirmininkavimo metu ypatingas dėmesys bus skiriamas Baltijos šalių bendradarbiavimui ekonomikos, energetikos, gynybos srityse,

taip pat santykių su Europos sąjungos Rytų kaimynėmis plėtrai.

Lietuvos užsienio reikalų ministeris Vygaudas Ušackas pabrėžė, kad norint užtikrinti energetinį saugumą ir energetinių išteklių tiekimo alternatyvas, Baltijos valstybėms bus ypač svarbu aktyviai kurti bendrą elektros energijos ir gamtinių dujų rinką ir užtikrinti patikimą energijos tiekimą.

Lietuvos pirmininkavimo laikotarpiu Baltijos valstybės taip pat sieks aktyviai įgyvendinti ES Rytų partnerystės iniciatyvą, stiprinant Gudijos, Ukrainos, Gruzijos ir kitų kaimyninių šalių ryšius su ES.

Lietuvos pirmininkavimas Baltijos ministerių tarybai sutampa su istorinio Baltijos kelio, simbolizuojančio bendrą Lietuvos, Latvijos ir Estijos tautų kovą už laisvę ir nepriklausomybę, 20-omis metinėmis. Taryba 2009 metus yra paskelbusi Baltijos kelio metais.

Lietuvai nėra baimės

Dėl Ukrainos ir Rusijos ginčo dujų tiekimas į Europą tranzitu per Ukrainą visiškai nutrūko. Lietuva sunkumų nepatyrė, nes rusiškos dujos ateina į Lietuvą per Gudiją. Per Lietuvą tranzitu dujomis aprūpinamas ir Karaliaučius.

Europos komisijos atstovybės Lietuvoje vadovo Kęstučio Sadausko teigimu, “mažai tikėtina”, kad Lietuvai būtų sustabdytas dujų tiekimas, kaip šiuo metu patiria kitos Europos valstybės. Rusija nerizikuotų Karaliaučiaus srities gyventojų gerove, kuriems dujos tiekiamos per Lietuvą, be to, Rusijos energetikos milžinas “Gazprom” nori parduoti dujas brangiai mokačiai Lietuvai, nes dujų monopolininką jau dabar slegia skolų našta. Kaip rašo ELTA-LGTIC, dėl didesnio tranzito per Gudiją net padidėjo dujų slėgis pasienyje.

“Gazprom” skolos siekia keliasdešimt bilijonų dolerių, jie jas turės gražinti, todėl ieškos rinkų. Rusija yra labai priklausoma nuo Europos – ši yra pagrindinė ir patikimiausia dujų pirkėja, pasak K. Sadausko. Dėl konflikto su Ukraina Rusija labai nukentės, nes susvyravo jos, kaip patikimos energijos tiekėjos, įvaizdis. Be to, Europa gali imti aktyviau svarstyti apie alternatyvius energijos šaltinius, o tai Maskvai nėra naudinga. Konfliktas iškėlė klausimų ir dėl Ukrainos, kaip tranzito valstybės, patikimumo. Europos sąjunga esą kol kas nesprendžia, kas yra kaltesnis, tačiau abejonių kyla dėl abiejų pusių pareiškimų, rašo LGITIC.

GENOVAITĖ
BREICHMANIENĖ

2008 m. spalio mėn. per Lietuvą nuvilnijo koncertų-minėjimų banga, prisimenant profesoriaus kompozitoriaus Jono Švedo gyvenimą, jo darbų ir veiklą. Kiekvienas kompozitorius Lietuvai yra svarbus, nes ir baigęs gyvenimą, jis palieka savo nueitą kelią – savo kūrybą. J. Švedas buvo ypatingas muzikas kompozitorius – lyriškas, švelnus, nuo pat vaikystės dienų pamilęs lietuvių liaudies meną, juo pats gyvenęs, grožėjęs ir Lietuvai palikęs lietuvių liaudies instrumentų muzikos “aukso fondą”. Jis pats prisimindavo “parduotas vasaras” – kaimo piemenėlių dienas ir ilgas nuobodžias valandas vaikščiojant paskui gyvulius. Nuo pat vaikystės buvo muzikalus. Nulaužęs pienės kotą ir pridėjęs prie lūpų išgaudavo įvairius garsus. Pats pasidarydavo piemenėlių birbynes, švilpynes, skudučius ir raliudavo jais per dienas.

Vaikystė ir jaunystė

J. Švedas gimė 1908 m. spalio 9 d. Liepojos mieste, bet jo vaikystė ir jaunystė prabėgo Ylakiuose, kur jis baigė Ylakių progimnaziją, o 1924 m. įstojo į Klaipėdos muzikos mokyklą. Ne tik buvo jis uolus mokinys, bet vasaros atostogų metu vaikščiodavo po kaimus užrašydamas liaudies dainas, organizuodamas jaunimo chorą ir pats jiems diriguodamas. Jo pažįstami ir giminės sakydavo – kur buvo J. Švedas, ten buvo ir muzika.

1929 m. baigė studijas ir dar kurį laiką mokytojavo toje pačioje muzikos mokykloje. 1930 m. persikėlė į Kauną ir dirbo valstybinio teatro ir Kauno radiofono orkestruose. Vėliau dirbo muzikos mokytoju “Aušros” berniukų gimnazijoje. Čia taip pat suorganizavo ir vedė gimnazijos chorą. Seniai buvo praėjusios “parduotų vasarų” piemenėlio dienos, bet jis neužmiršo nei kaimiškų dainų, nei paties pasigamintų instrumentų. 1936 m. išleido nedidelę knygėlę *Skudučiuok*. Kur tik atsiradavo susidomėjęs jaunimo, J. Švedas suorganizavo skudučių orkestrus. Daugiausia pasisekimo skudučiai turėjo skautų draugovėse. Savo sueigose ir stovyklose skudučiais pritardavo sutartinėms ir kitoms dainoms. 1940 m. rudenį J. Švedas Lietuvos sostinėje Vilniuje. Čia jis gyveno iki savo ankstyvos mirties 1971 m. spalio 15 d., čia atradęs ir tikrąjį savo pašaukimą.

“Ateities kartoms” – naujas žvilgsnis į Jono Švedo gyvenimą ir veiklą

Tai knyga, išleista šimtmečio paminėjimo proga. Knygą paruošė, surinko medžiagą ir labai kruopščiai ją suskirstė buvęs J. Švedo mokinys profesorius dr. Algirdas Vyžintas. Knygoje aprašytas J. Švedo gyvenimas nuo pradžios mo-

kyklos Ylakiuose iki paskutiniųjų jo gyvenimo dienų Vilniuje. Knyga yra labai vertinga. Tai gražus paminklas profesorius kompozitoriui J. Švedui. Jis turėjo viziją ir stengėsi ją paversti realybe. Tas jo nueitas kelias nebuvo lengvas. Išskyla jo asmenybė kaip šilto rūpestingo ir geraširdžio žmogaus.

1940 m. rudenį Vilniuje prie Valstybinės filharmonijos jis įsteigė “Liaudies” ansamblių, į kurį sudėjo visą savo širdį. Jis norėjo, kad ansamblis būtų autentiškas ir originalus. Bent branduolį savo dainininkų jis surinko iš balsingų kaimo žmonių. Jie nepažino gaidų, bet atsinešė kaimo dvasią ir dainavimo būdą. Kaip vėliau paaikškėjo, Gasparas Velička (ansamblio režisierius) greitai

“Visą mano įvairiapusę veiklą jungia vienas bendras pradai – meilė liaudies menui, pastangos jį puoselėti ir vystyti. Jis man brangiausias, čia ir vaisių būsių gražiausių sulaukęs”

Jonas Švedas

Vilniaus filharmonijos “Liaudies” ansamblis 1941 m. Centre (iš kairės): P. Stepulis, A. Mikulskis, J. Švedas, O. Mikulskienė

J. Švedo memorialiniame kampelyje. Jaunosios Ylakių kanklininkės su vadove A. Norviliene (antra iš k.) ir Kultūros centro direktore V. Žitkuviene

iš jų padarė ir aktorius, nes jie buvo natūralūs.

Tuo metu lietuvių tautiniai šokiai buvo ką tik naujai atgimę, iš kaimų surinkti ir pernešti į sceną. Pasitaręs su Vilniaus universiteto lektore Marija Baronaite, nutarė šokėjus surinkti iš Vilniaus universiteto studentų. Taip ir aš ten patekau. Ansamblio dalyviai sudarė labai margą spalvingą grupę – nuo senyvo kaimo gyventojų ligi dar tik gyvenimui besiruošiančio studento.

Niekas nežinojom, koks bus tas mūsų darbo rezultatas. Visus labai domino iš piemenėlių žaisliukų sudarytas orkestras. Tačiau pirmasis an-

samblio pasirodymas nustebino abejinguosius ir užtikrino, kad ansamblis gyvuos ir tobulės. Dar su didesne energija ir pasitikėjimu J. Švedas susirado daugiau padėjėjų ir dirbo toliau.

Matydavom, kad mūsų repeticijas stebi ir klausosi tai vienas, tai net keli žmonės. Pripratome ir nekreipėm dėmesio. Žinojom, kad kuriama naujo žanro muzika ir dainos, tad ir smalsuolių netrūksta. Pasirodo, kad jau tada buvo sprendžiamas ansamblio likimas.

“Liaudies” ansamblio vokiečių okupacijos metu

1941 m. birželio 22 d. vokiečių kariuomenė peržengė

Lietuvos sieną. Iš pradžių atrodė, kad vokiečių okupacija yra švelnesnė. Vokiečių valdžia leido įprasta tvarka veikti mokslo ir švietimo įstaigoms, teatrams, filharmonijai ir kartu su ja “Liaudies” ansambliui. Kai tik viskas nurimo, į filharmonijos patalpas susirinko tie patys ansamblio nariai, ir darbas vyko toliau. Su praplėsta programa ansamblis buvo pasiruošęs gastrolėms po Lietuvą. Kur negalėjom keliauti traukiniais, vokiečių okupacinė valdžia davė savo atvirus sunkvežimius, ir ansamblis pradėjo gastroles po Lietuvą.

Keliavom traukiniais, sunkvežimiais, siauruoju geležinkelio. Kartais naktį tekdavo praleisti stotyje bandant užmigt ant medinių suolų. Nie-

nodų tautinių drabužių. Jie skyrėsi ar raštais, ar spalvomis, ar pasiuvimu.

J. Švedas mokydamas naujų dainų visada paaikškindavo, kaip tos liaudies dainos buvo dainuojamos Lietuvos kaime. Jis norėjo, kad ansamblis taip ir dainuotų. “Kai vyrai užtraukia dainą, tai net lempa suvirpėjus užgęsta” – sakydavo jis. Arba: “Kai vienoj pusėj Nemuno dainuoja, iš kitos Nemuno pusės pasigirsta aidas...” Joninės tokios ir būdavo – su gražia Nemuno juosta ir aidais... Viskas buvo taip sava, miela, suprantama. O J. Švedas ir Gasparas Velička visus savo sugebėjimus į šį pastatymą sudėjo. Visą muziką dainoms, liaudies instrumentams ir šokiams paruošė J. Švedas.

“Liaudies” ansamblio menas paplinta po platųjį pasaulį

1944 m. vasarą frontas vėl artėjo prie Lietuvos. Daugelis pasirinkom kelius į nežinią tikėdamiesi, kad karui užsibaigus, bus atstatytos buvusios valstybių sienos, ir galėsime grįžti atgal. Karas baigėsi 1945 m. gegužės pradžioje, o vasaros pabaigoje jau žinojome, kad keliai į Lietuvą mums uždaryti. Nepaisant kokiomis sąlygomis teko gyventi su bombarduotoje Vokietijoje, tuojau pasirodė lietuviška spauda, o atėjus rudeniiui, pradėjo veikti įvairios mokyklos. Visur pakako mokytojų ir mokinių.

Iš lietuviškos spaudos sužinojome, koks didelis skaičius lietuviškos inteligentijos yra pasitraukęs iš Lietuvos. Dar vasarą susiorganizavo net 4 ansambliai “Liaudies” ansamblio pavyzdžiu. Jiems vadovavo iš Lietuvos pasitraukę J. Švedo padėjėjai arba buvusieji ansamblio nariai. Tai tik parodo koks populiarus buvo J. Švedo ansamblis. Mūsų įsteigti šie keturi ansambliai buvo tartum aidas iš anapus Nemuno, atsiliepiamas Tėvynei, kad esame gyvi, nors ir toli nuo jos.

Žinoma, tie ansambliai neprilygo J. Švedo ansambliui, bet vistiek jie skleidė lietuvių liaudies meną, ruošė naujus mokytojus (vadovus). Prasidėjus emigracijai į kitas šalis, lietuviai pasklido po pasaulį. Branduolys susitelkė Amerikoje ir Kanadoje. Todėl čia ir vyksta Dainų ir Tautinių šokių šventės. O tai padeda jaunimui išgyventi džiaugsmą ir pasididžiavimą, kad jie yra lietuviai, kad gali suvažiuoti iš tolimiausių vietovių ir kartu skelbti pasauliui, kad Lietuva gyva. Daugelis Lietuvos choreografų ar šioje srityje dirbančių žmonių buvo atvykę 2008 m. vasarą į Los Angeles mieste įvykusią XIII-tąją lietuvių tautinių šokių šventę. Jie pamatė to lietuviško jaunimo džiaugsmą ir entuziazmą. (Naudotasi *Ateities kartoms* knyga)

(Bus daugiau)

Ryžta ir dvasią stiprinantis Poezijos vakaras parlamento rūmuose 1991 m. sausio 12 d.

Lietuvos vėliavos

Atkelta iš 1-mo psl.

Prisiminkime mūsų vėliavos istoriją. Lietuvių vėliava pirmą kartą paminėta istoriniuose šaltiniuose nenurodant jos išvaizdos 14 šimt. pabaigoje Vygando Marburgiečio kronikoje aprašant lietuvių kautynes su kryžiuočiais prie Veliuonos. Jano Dlugošo Žalgirio mūšio aprašyme minima, kad Vytauto atvesti pulkai turėjo raudonas vėliavas su baltu raiteliu ant bėro, juodo ar obuolmušio – su apskritomis dėmėmis žirgo. Taip pat pažymimos vėliavos su Gediminaičių stulpais. Lietuvos herbinės vėliavos nuo 16 šimt. antrosios pusės buvo trijų spalvų. Didžiosios Kunigaikštystės, Vilniaus vaivadijos ir jos apskričių-pavietų vėliavos turėjo raudoną spalvą, Lietuvos didžiojo etmono, Trakų vaivadijos su jos pavietais vėliavos buvo mėlynos, o Žemaitijos – baltos. Visų vėliavų pagrindinėje pusėje buvo valstybės herbas.

Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės vėliava buvo raudona su Vyčiu – baltu raiteliu, išlikusi iki pat 18 šimt. pabaigos. Nuo 17 šimt. žinoma Mažosios Lietuvos trijų horizontalių juostų vėliava: viršutinė – žalia, vidurinė – balta, apatinė – raudona. Per Pirmąjį pasaulinį karą pabėgę į Rusiją lietuviai naudojo žalios, baltos ir raudonos spalvos vėliavas.

Tautinės vėliavos klausimas Lietuvoje pirmą kartą svarstytas 1905 metų gruodžio mėnesį Didžiajame Vilniaus seime. Dr. Jonas Basanavičius pasiūlė Lietuvos tautine vėliava pripažinti Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės vėliavą su baltu raiteliu raudoname lauke. Tačiau šis pasiūlymas nebuvo priimtas, nes raudona spalva buvo susijusi su revoliucionierių vėliavos spalva. Be to, Vytis raudoname lauke visada buvo ne tautinė, o valstybės vėliava.

1917 metais, Lietuvių konferencijos išvakarėse, nutarta vėliavos spalvas išrinkti iš tautinių audinių. Dailininkas Antanas Žmuidzinavičius tautiniuose drabužiuose bei juostose pastebėjo dvi vyraujančias spalvas – žalią ir raudoną. Jis parengė tokį dvispalvės vėliavos projektą. Toji žalios ir raudonos spalvų vėliava puošė istorinę Lietuvių konferenciją, vykusią Vilniaus miesto teatro salėje. Tačiau ši vėliava atrodė gana niūrokai.

Žinomas archeologas ir tuometinis heraldikos specialistas Tadas Daugirdas pasiūlė tarp žalios ir raudonos spalvos įdėti geltonos spalvos juostą, simbolizuojančią prisikeliančios Lietuvos aušrą. Vėliavos klausimas buvo pavestas išspręsti išrinktai Lietuvos tarybai. Taryba tuo reikalu sudarė komisiją: T. Daugirdas, J. Basanavičius ir A. Žmuidzinavičius. Komisija 1918 m. balandžio 19 dieną priėmė dabartinės vėliavos variantą. Lietuvos taryba ją patvirtino kaip laikinąją Lietuvos valstybės vėliavą. Šios vėliavos spalvos, kaip valstybės spalvos, pažymėtos ir Steigiamojo seimo 1922 m. rugpjūčio 1 d. priimtoje pirmojoje nuolatinėje Lietuvos valstybės konstitucijoje. Tokią pačią nuostatą matome ir 1928 metų Lietuvos valstybės konstitucijoje. 1938 metų Konstitucijoje šios spalvos įvardytos jau kaip tautinės, pabrėžiant čia visose minėtose Konstitucijose pažymėtą Valstybės ženklą – baltą Vytį raudoname lauke.

Sovietinis okupantas mūsų kraštui primetė savo raudoną vėliavą, o nuo 1953 metų – vadinamąją LTSR vėliavą, pažymėtą sovietiniu pjautuvo ir kūjo ženklu su vyraujančia raudona spalva. Mūsų lietuviška Trispalvė buvo uždrausta. Tačiau nepaisant priespaudų, kasmet, ypač per Vasario 16-ją, daug rizikuojant, Trispalvė slapta būdavo tai vienur, tai kitur geriausiai mato-

mose vietose vis iškeliama. Ypač daugelio žmonių žvilgsnius okupacijos glūdumoje patraukė iškelta Trispalvė ant Jėzuitų šventovės bokšto Kauno Rotušės aikštėje. Pasirodžiusi Trispalvė gąsdindavo sovietinį okupantą, jos iškėlėjams surasti būdavo metamos didžiulės tuometinės milicijos ir saugumo pajėgos. Iškeltoji Trispalvė reiškė Lietuvos gyvybingumą, nepalaužtą tautos ideologijos pančius. Tautinių spalvų ir kryžiaus ženklu buvo pažymėta ir narsiųjų Lietuvos partizanų priesaika bei kova prieš sovietinį okupantą.

1988 metų spalio 7 dieną po ilgos nelaisvės metų, Lietuvos Trispalvė, lydima trimtų gaudesio, mūsų himno garsų iškilmingai pakilo į Gedimino pilies bokšto stiebą, liudydama tą didelį iš Dievo rankų gautą stebuklą – prasidėjusį Lietuvos atgimimą, Lietuvos Sąjūdžio triumfą. Tikime, kad dabar jos jokia pikta ranka neišdrįs paliesti.

1992 metais priimtoje mūsų Konstitucijoje įrašyta, kad “Valstybės vėliavos spalvos – geltona, žalia, raudona”. Tame pačiame 15-tame Konstitucijos straipsnyje pažymėtas ir “Valstybės herbas – baltas Vytis raudoname lauke”. Dabar Lietuvos respublikos valstybės vėliavos ir kitų vėliavų įstatyme žymima ir Lietuvos valstybės istorinė vėliava – “istorinis Lietuvos valstybės simbolis, audeklas, kurio raudoname lauke vaizduojamas sidabrinis šarvuotas raitelis ant balto žirgo, laikantis dešinėje rankoje virš galvos iškeltą sidabrinį kalaviją...” Tai visums brangūs simboliai, pažymėti didele auka, kalėjimais, tremtimi, gyvuoju tikėjimu, viltimi ir pergalės džiaugsmo ašaromis. Kasmet sausio 1-ją dieną, prisimenant tą pirmąjį Trispalvės pakėlimą Gedimino pilies bokšte, vyksta iškilminga vėliavos pakeitimo ir jos pagerbimo iškilmė.

KANADOS ĮVYKIAI

Bando įveikti krizę

Kanados konservatorių vyriausybė, vadovaujama S. Harper, kol parlamentas priverstinai nedirba, rengia ekonominę programą, kuri padėtų įveikti krizę arba bent sušvelnintų jos padarinius. Vyriausybės vadovas ir finansų ministeris J. Flaherty privačiai susitinka su didžiausių bankų vadovais. Susitikimuose aptariama finansinės, ūkinės veiklos, prekybos skatinimo būdai ir galimybės. Ir pritarimo, ir kritikos sulaukė vyriausybės ketinimai sumažinti asmeninius mokesčius. Ekonominis planas nulems ne tik visų kanadiečių gerovę, bet ir konservatorių vyriausybės likimą. Jeigu opozicinės partijos jam pritars, mažumos vyriausybė tęs savo darbą; jeigu pareikš nepasitikėjimą – galima laukti rinkimų, kaip užsiminė ministeris pirmininkas S. Harper savo šventiniame pokalbyje su žurnalistais.

Ekonominis nuosmukis atneša naujų nusikaltimų bangą. Kaip praneša teisėsaugos tarnybos, gausėja sukčiavimų išviliojamų iš vyresnio amžiaus žmonių pinigų ar finansinių duomenų atvejų. Jie taip pat įspėja, kad pinigų padirbėjai atrado kitų būdų, kaip apgauti bankus ar gyventojus. Nors aukštinė (magnetinė) juostelė ant pinigų kupiūrų padarė juos saugesnius, sunkiau kopijuojamus, apgavikai išigudrino nuo mažesnės vertės banknoto nuplėšti juostelę ir priklijuoti prie padirbtojo 100 dol. vertės. Gruodžio pabaigoje Otavos banke buvo pastebėti bandymai įpiršti tokius padirbtus banknotus su priklijuota saugos juostele. Nors dabar padirbtų pinigų kiekis dar nekelia bankams didesnės problemos, jie prašo visus būti atidesniais.

Kanadoje, ypač vakarinėje jos dalyje, sniego griūtys sukėlė daug nelaimių. Br. Kolumbijos provincijoje sniego griūtyse nuo kalnų viena dieną kartu žuvo 8 jauni vyrai, išvažiavę pasivažinėti su snieglentėmis, trims pavyko išsigelbėti. Kiek anksčiau sniego danga užgriuvo kitus du slidininkus, o vienas praleido tris naktis po sniegu, kol buvo išgelbėtas. Rytinėse provincijose Naujųjų metų naktį siautusiame pūgoje žuvo vienas aštuoniolikmetis. Vakarų Kanados turizmo ir sporto tarnybos gausius lankytojus įspėja griežtai laikytis saugumo taisyklių, nes šiemetinis sniegas žada daug netikėtumų. Kalnų sporto centrų saugumo tarnyba 4 slidininkus, neklausiusius įspėjimų, sulaukė ir nulaipino su malūnsparniu nuo labai pavojingos vietos. Jiems

uždrausta visam likusiam gyvenimui atvykti į slidinėjimo centrus, pažeidėjai turės sumokėti gelbėjimo išlaidas.

Naujais garbės kanadiečiais (“Order of Canada” nariais) tapo įžymi dainininkė Celine Dion, tenoras Ben Hepner, labdaros veikėjas Peter Munk, sporto veteranas, pirmasis NHL lygos žaidėjas juodaodis Willie O’Ree (NB), indėnų teisių gynėja ir aktyvistė Nellie Curnoyea (NWT) ir dar keletas kultūros, visuomenės veikėjų.

Naujai rengiamas sveikatos apsaugos įstatymas leis steigti privačias klinikas New Brunswick provincijoje. Tai liberalų vyriausybės planuotos sveikatos apsaugos reformos dalis. Bus mažinami nuo 8 iki 2 administraciniai padaliniai, kartojančios tuos pačius darbus ir didinantys popierizmo srautą. Daugiau lėšų bus skiriama gydymo ir ligų diagnostikos tarnyboms. Naujomis permainomis lieka nepatenkinti prancūziskai provincijoj kalbantys gyventojai. Jų nuomone, pertvarkius sveikatos apsaugos tarnybų darbą, jiems bus sunkiau sulaukti medicininės pagalbos. Vyriausybė tikina gyventojus, kad abi medicininės pagalbos sistemos tikrai pagerins visų aptarnavimą.

Netikėtu radiniu buvo nustebinti pasieniečiai, atliekantys NORAD (Šiaurės Amerikos oro ir sienų apsaugos tarnyba) užduotį – saugoti Šiaurės Amerikos sienas. Labradoro pakrantėje jie atrado ant žemės sudužusios raketos likučį. Pasieniečiams pavyko nustatyti, kad tai Rusijos raketos dalys. Ši raketa-nešėja, gruodžio 25 d. paleidusi tris ryšio palydovus į erdvę, susprogo, ir nuolaužų dalis buvo išbarstyta Rytų Labradore. Tai atsitiko taip netikėtai, kad pasienio sargyba nespėjo užkirsti tam kelio arba duoti pavojaus signalą. Jie tvirtina, kad jokio pavojaus nėra buvę, tačiau išlieka abejonė apie sienų sargybos patikimumą. O jeigu tai būtų buvusi kitos rūšies raketa? Rusijos ambasada Otavoje teigia neturinti jokių žinių ir oficialių užklausimų apie raketos duženas.

Didieji krovininiai sunkvežimiai, taip gąsdinantys automobilių vairuotojus ir keleivius Ontario keliuose, važiuos daug lėčiau. Nuo sausio mėnesio jiems įsigalioja greičio ribojimas iki 105 km per valandą. Nors kai kuriuos sunkiųjų automobilių verslovės nepatenkintos tokiu ribojimu, naujam įstatymui pritaria ir Ontario sunkvežimių vairuotojų profesinė sąjunga. **SK**

MŪSŲ TĖVYNĖJE

SIAUTĖ PŪGA

Dėl sausio 7 d. siautusių pūgos šimtams gyventojų sutriko elektros energijos tiekimas. Elektros tiekėjos bendrovės VST duomenimis, daugiausia sutrikimų įvyko Klaipėdos srityje. Kitos bendrovės – Rytų skirstomieji tinklai (RST) aptarnaujamoje teritorijoje dėl pūgos beveik niekas nenukentėjo. Vilniuje, Baltupių rajone be elektros buvo likę maždaug 200 vartotojų, tačiau avarija įvyko vidutinės įtampos tinkle, ir ji nesusijusi su pūga. Elektros tiekimas Vakarų Lietuvoje sutriko, nes sniego neatlaikę lūžtantys medžiai kritę ant elektros oro linijų. Gedimai šalinami galimai greičiau, tačiau esant tokioms oro sąlygoms sunku arba neįmanoma privažiuoti prie gedimų vietų.

SPAUDOS LAISVĖ

LGITIC žiniomis, beveik 60 žiniasklaidos priemonių dėl žurnalistų darbo seime ribojimo sausio 7 d. kreipėsi į prezidentą Valdą Adamkų ir seimo valdybą. Tris savaites prieš tai buvo priimti Viešosios informacijos rengėjų atstovų paskyrimo seimo kanceliarijoje tvarkos aprašo pakeitimai, numatantys, kad darbui seime kiekvienas viešosios informacijos rengėjas savo nuožiūra galės paskirti po tris reporterius (korespondentus, redaktorius), operatorius ir fotografus. Seimo narius žurnalistai galės kalbinti specialiai tam numatytose vietose. Tiesioginės transliacijos iš Seimo posėdžių salės balkono žurnalistų nerengiamos, jei tai trukdo posėdžio darbui. Seimo valdyba taip pat nustatė, kad filmavimo, fotografavimo įrangą į Seimo rūmus turi teisę įsinešti paskirti arba vienos dienos leidimą gavę žurnalistai. Tokiame valdybos sprendime seimo pirmininkas Arūnas Valinskas nemato jokių spaudos suvaržymų. Ribojimus žurnalistams nustačiusi seimo valdyba žada ieškoti kompromiso. Laukiama seimo Etikos ir procedūrų komisijos nuomonės ir Lietuvos žurnalistų sąjungos (LŽS) pasiūlymų. Sąjunga draudimą žurnalistams rinkti informaciją seime yra apskundusi Vilniaus apygardos administraciniam teismui. LŽS taip pat siūlė seimo valdybai iki Laisvės gynėjų dienos neatšaukus savo antidemokratiškų sprendimų Sausio 13-ąją paskelbti Tautos diena be valdžios.

LIETUVOS MOKSLEIVIAI

Lietuvos ketvirtų ir aštuntųjų klasių moksleiviai ma-

tematikos ir gamtos mokslų srityje yra vertinami geriau nei vidutiniškai, rodo tarptautinio matematikos ir gamtos mokslų tyrimo, kas 4 metus atliekamo daugelyje pasaulio šalių, rezultatai. 2007 m. atliktame tyrime dalyvavo 68 šalys. Visose tyrimo srityse Lietuvos moksleivių gebėjimai buvo įvertinti aukščiau už tarptautinį vidurkį. Pasiekimų rezultatai tyrime vertinami balais. Bendras turimos skalės vidurkis – 500 balų. Lietuvos kevirtokai matematikoje surinko 530 balų ir pralenkė amerikiečius, vokiečius, danus, bet atsiliko nuo Latvijos, Rusijos, Anglijos. Aštuntokai gamtos mokslų srityje surinko 519 balų ir tik vienu atsiliko nuo JAV, dešimčiai – nuo Rusijos ir Hongkongo, o aplenkė moksleivius iš tokių šalių kaip Australija, Švedija. Pirmavo beveik visose tyrimo srityse moksleiviai iš Hongkongo, Singapūro, Japonijos. Tyrimas atskleidė taip pat, jog Lietuvoje geriausiais rezultatais matematikoje pasižymi tie, kurie namų darbams skiria vidutiniškai laiko, o gamtos moksluose – tie, kurie sako ilgai prie namų darbų nesėdintys. Vaikų rezultatai priklausė ir nuo knygų namuose kiekio, ir nuo tėvų išsilavinimo. “Kuo knygų namuose daugiau, kuo tėvai labiau išsilavinę, tuo rezultatai geresni.”

NAUJI APRIBOJIMAI

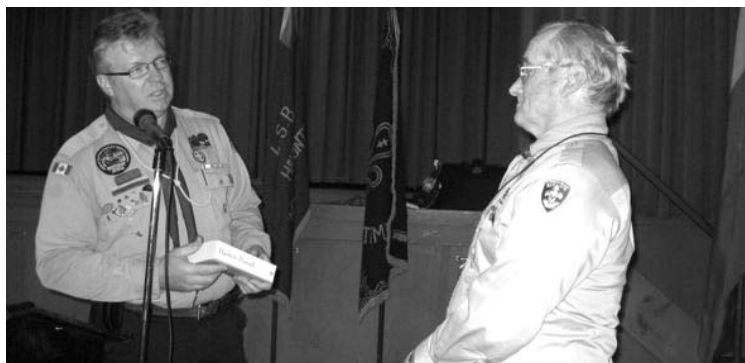
Nuo 2009 m. sausio 1 d. alkoholiu negalima prekiauti naktį, ir atkimštų alkoholio butelių vežtis automobiliuose. Alkoholiu galima prekiauti tik nuo 8 val. iki 22 valandos, o parduotuvėse, kurios įrengtos daugiaubčiuose, – tik nuo 9 v.r. Naktinė prekyba alkoholiu negalima nei degalinėse, nei didžiuosiuose prekybos centruose, nei specializuotose alkoholio parduotuvėse. Negalima automobilių salone gerti ar laikyti alkoholių ir vežtis atidarytus alkoholinių gėrimų butelius. Toks draudimas netaikomas autotransporto priemonėse, kurių salonas yra atskirtas nuo vairuotojo vietos. Neatidarytą ir supakuotą alkoholių automobilio bagažinėje vežti bus galima. Asmenys iki 18 m. negali ne tik vartoti, bet ir turėti alkoholinių gėrimų, pavyzdžiui, laikyti rankose, kišenėje, maišelyje ar kitaip juos nešti. Masiuose renginiuose ir mugėse galima prekiauti tik natūralios fermentacijos alkoholiniais gėrimais, ne stipresniais kaip 6%. Iki šiol leista prekiauti dvigubai stipresniu alkoholiu. **RSJ**

LIETUVIŲ TELKINIUIOSE

Hamiltono skautų Kūčios

Viršuje iš k.: Hamiltono skautų Kūčiose 2008 m. gruodžio 7 d. Jaunimo centre Kalėdų senelis (Kasparas Špokas) dalina dovanas mažiesiems; grupė Hamiltono skautų Kūčių metu; apačioje dešinėje Hamiltono skautų tuntininkas ps. G. Senkus (kairėje) įteikia dovaną-padėką kadenciją baigiančiam Kanados rajono vadui v.s. R. Otto, talkininkavusiam tuntui

Hamilton, ON

AUŠROS VARTŲ PARAPIJA

• **Parapijoje** norime įvesti naują tradiciją: kiekvieno mėnesio paskutinį sekmadienį paminėti ir atšvęsti mūsų parapijiečių gimtadienius. Siekdami, kad nei vieno nepraleistume, prašome įrašyti savo gimimo dieną ir mėnesį

Los Angeles, CA

Mūsų gerbiamas ir mylimas prelatas Jonas A. Kučingis mirė antradienį po pietų, š.m. sausio 6 d. savo kambaryje, Šv. Kazimiero parapijos klebonijoje. 2008 m. gruodžio 23 d. jis sulaukė 100-ojo savo gimtadienio. Sekmadienį, gruodžio 28, džiaugėsi su ašaromis akyse, kad parapijiečiai jo nepamiršo, “kai po Mišių jo intencija susirinko po jo langu sigiedoti jam *Ilgiausių metų* ir – *valio*” gausus būrys parapijiečių su vyskupu Oscar Solis ir prelatu Edmundu Putrimu. Nešėme jo didelį fotoportretą ir kelis jo gyvenimo nuotraukų plakatus. Jis buvo mūsų parapijos puoselėtojas, ilgametis klebonas, šventovės statytojas, salės, klebonijos ir vienuolyno pirkėjas, šeimų subūrėjas,

(metus nebūtina) į knygą, kuri padėta šventovės prieangyje ant staliuko.

• **Šiokiadieniais Aušros Vartų šventovėje** Mišios 9 val. ryto. Sekmadieniais Mišios 9 val. ryto (votyva) ir 10.30 val. ryto (suma). St. Catharines bendruomenėje Mišios 4 val. vakaro šeštadieniais. Dėl išsamesnės informacijos skambinti į kleboniją tel. 905 522-5272.

Inf.

mokyklos steigėjas, lietuviškų organizacijų puoselėtojas, lietuviybės ir katalikybės ugdytojas, vienintelėje lietuvių parapijoje į vakarus nuo Mississippi, “lietuvių saloje”, Kalifornijoje. Jis buvo didelė ir pozityvi įtaka mūsų gyvenime. Lai dievas savo kunigui atlygina už jo gausius gerus darbus priimdamas jį į savo amžino džiaugsmo, neapsakomos meilės ir šviesos karalystę arti prie savęs.

Penktadienį, sausio 16 d., 9 v.r. prelato palaikai bus atvežti į Šv. Kazimiero šventovę. Visą dieną bus lankymas šventovėje. Vakare, t.y. penktad., 16 d., 7 v.v. bus jo intencija meldžiamasi Rožinio malda. Šeštadienį, sausio 17 d., 11 v.r. gedulingos Šv. Mišios. Jo karstas bus vežamas į Holy Cross kapines laidotuviams. Po to – gedulingi pietūs parapijos salėje.

Jūratė Venckienė

Tikras kelias tėra vienas

Atkelta iš 2-ro psl.

Šiandienei Lietuvai, siekiančiai nugalėti iškilusias ekonomines ir moralines grėsmes, vienintelis aiškus ir saugus kelias yra Kristaus Evangelija. Protingi ekonomistai, suvokiantys iškilusius pavojus, kaip svarbiausią priemonę siūlo žmonėms sumažinti vartojimą. Ką tai reiškia? Iš tikrųjų tai siūlymas eiti evangeliniu keliu, nes Evangelija kviečia žmogų ne tik priimti Kristų, bet ir sąikingai naudotis žemiškomis gėrybėmis. Besaikis jų vartojimas yra ne Evangelijos, bet pinigų ir daiktų garbinančio kapitalizmo kelias. Jis visuomet veda į aklą gatvę, į socialinę atskirtį tarp turtingųjų ir vargšų, galiausiai – į visuotinę moralinę ir ekonominę krizę.

Žmonės Lietuvoje, kaip kadaise Atėnų akropolyje,

garbina daug statų. Reklama kviečia dievinti daiktus ir vis daugiau jų pirkti, perša žmogaus savivarbos nepaisančias madas, siūlo pramogas, kurio mis siekiama ištraukti kuo daugiau pinigų. Kaip apaštalas Paulius, taip ir mes nebijokime statų, nes jų kojos moliinės. Tačiau nebijoti galima tik turint šio apaštalo dvasią ir pasiryžimą stovėti šalia Kristaus net tuomet, jei būtų rizikuojama kai ką prarasti. Ši rizika gresia visuomet. Kai popiežius pasisako už teisingumą ar taiką, jo žodžius priima visas pasaulis, tačiau tada, kai jis gina gyvybę ar šeimos šventumą, iškart pasipila kritika, kad Bažnyčia neina su gyvenimu ir yra atsilikusi. Panašiai išjuoktas bei pažemintas rizikuoja būti kiekvienas nuoseklus tikintysis, bandantis eiti Evangelijos keliu. Betliejaus Kūdikis kviečia savo ištikimus

sekėjus būti drąsius nešant kiekvieną kryžių, kurį uždeda Dievo nepažįstantis pasaulis.

Šalia Kristaus gali stovėti tik tas, kuris negarbina statų, yra solidarus su silpnais žmonėmis ir pasaulį keisti pradeda nuo savęs. Evangelija pirmiausia kviečia ne kitus keisti, bet keistis patiems ir paskui liudyti pasikeitimo džiaugsmą. Šv. Kalėdos bus palaimingos tik tada, jeigu bandysime geriau pažinti Kristų ir ištikimiau jį seksime. Tad per Kalėdų šventes pabandykime surasti atsakymą į klausimą: ką man asmeniškai reiškia Kristus?

Sveikindamas kunigus, sielovados talkininkus, vienuolius ir visus tikinčiuosius šventų Kalėdų proga, linkiu, kad Kristaus Gimimo iškilmės būtų šviesios, viltingos ir giliai prasmingos!

Telaimina jus Betliejaus Kūdikis!

Naujųjų metų iškilmė Urugvajaus lietuvių bendruomenėje

Urugvajus

13-TASIS PIETŲ AMERIKOS LIETUVIŲ JAUNIMO SUVAŽIAVIMAS yra pirmas 2009 m. renginys ir pirmasis pas mus švenčiant Lietuvos vardo tūkstantmetį. Šūkis: “Stiprinkime mūsų lietuvių bendruomenę”. Suvažiavimo programa vyko nuo sausio 3 d. iki 11 d. Montevideo mieste.

PER NAUJŲJŲ METŲ sutikimą Urugvajaus lietuvių bendruomenės vaikučius aplankė Kalėdų senelis. Kol susirinkusieji papuošė eglutę, vaikai šoko ratelius ir giedojo kalėdines giesmes. Visi gavo dovanėlių. Susirinko 100 žmonių; oras buvo puikus ir suteikė progą visiems linksmai pabendrauti. Šventėje dalyvavo didelė vyresniųjų “Ažuolino” šokėjų grupė.

TALENTŲ VAKARAS vyko sausio 9 d.

SAUSIO 11 D. buvo pamaldos ir pietūs. Pamaldose minėjome Sausio 13-ąją, kai

lietuviai tautiečiai mirė ir buvo sužaloti saugojant Lietuvos laisvę prie televizijos bokšto Vilniuje.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS 90-METĮ švęsime vasario 21 d. Lietuvių kultūros draugijos patalpose. Kaip ir kasmet, vasario 16 d. rinksimės 12 v.d. prie paminklo Nepriklausomybės aikštėje.

LIETUVIŲ KALBOS KURSŲ vyresniųjų grupė jau baigė savo mokslo metus. Sveikiname visus mokinius ir ypač dėstytoją Fernando Jorge Ivanauskas.

A.a. ANDRIAUS ŠMITO mirtis buvo liūdna žinia Pietų Amerikos lietuviams. Jis buvo mielas žmogus, tad žmonės apie jį atsiliepdavo savo širdimis. Galima pasakyti, kad jis įkūrė naujos kartos lietuvių užsienyje, nes lankyti Vasario 16-osios gimnaziją anais laikais buvo “aukso ženklas”, visi jautėmės tarsi paliesti stebuklingos lazdelės. Būtent mokslai Vasario 16-osios gim-

nazijoje Pietų Amerikos lietuviams padėjo prikelti mūsų bendruomenės, gauti naujų jėgų, burti naujas valdybas, organizuoti mūsų veiklą ir t.t. Andrius buvo labai geras draugas, prisimenu jo puikų humorą, mus visad apkabindavo, kai reikėjo draugiškos rankos, būnant kitame pasaulio krašte. Jis padėjo mums suprasti, kad mes jau užaugome ir galime eiti į gyvenimą. Jis mums atvėrė savo namus ir savo širdį. Prisimenu mūsų paskutinį susitikimą Lietuvoje (per Pasaulio lietuvių bendruomenės seimą), kai mane paprašė pagalbos išdalinant gimnazijos informacinius lapelius, jaučiausi jo mokiniu, nes jis mus šitaip pavadindavo – “mano mokinius” amžinai, ir mes jautėmės priklausą jų didelei šeimai. Galiu tik pasakyti, kad Andrius man brangus, brangus visai bendruomenei, nežinau ar be jo pagalbos šiandien egzistotuime.

AK

Premijos, autoriai, knygos

2008 m. Giller premija, svarbiausias Kanados literatūrinis apdovanojimas, pripažinta jaunam rašytojui Joseph Boyden už romaną *Through Black Spruce*. Jame autorius aprašė Amerikos indėnų (*Cree*) genties moters gyvenimą šiaurės Ontario rezervate, ten klestinčią narkomaniją, girtavimą, nesugebėjimą išeiti iš nevilties ir nesėkmės rato. J. Boyden, pats turintis nedidelę dalį indėnų ir kitų tautybių kraujo, visada domėjosi pirmųjų Amerikos gyventojų likimu. Jau pirmoji knyga, skirta *Ojibwa* genties indėnams – Pirmojo pasaulinio karo metų kariams, 2005 m. sulaukė gero kritikų įvertinimo ir įvairių premijų. Rašytojas yra gimęs ir augo Willowdale, ON. Dabartinė jo pagrindinė gyvenamoji vieta ir rašytojo – rezidentų pareigos New Orleanso universitete. Toronte J. Boyden yra gyvenęs pora metų ir kartkartėmis sugrįžta, dalyvauja literatūriniame gyvenime. SK

LIETUVIAI PASAULYJE

JAV

A.a. Antanas Mažeika, inžinierius, visuomenės veikėjas, 92 m. amžiaus, mirė praėjusių metų gruodžio 7 d. Los Angeles, CA. Velionis gimė 1916 m. balandžio 8 d. Rusijoje. Baigė Kauno “Aušros” gimnaziją ir 1939 m. Karo mokyklą. Buvo ryšių batalione Kaune būrio vadas. Veikė skautų organizacijoje, buvo ir Lietuvos lengvosios atletikos rinktinės narys. Vokiečių okupacijos metu studijavo Vytauto Didžiojo universiteto Statybos fakultete. 1944 m. tarnavo gen. P. Plechavičiaus Vietinėje rinktinėje, eidamas kuopos vado pareigas Trakuose. Tais pačiais metais A. Mažeika pasitraukė į Vokietiją. Po karo gyveno Augsburgio pabėgėlių stovykloje ir dalyvavo lietuviškoje veikloje. 1949 m. išvyko į JAV-bes ir apsigyveno Kalifornijoje. Čia įsigijo elektros inžinieriaus specialybę ir darbavosi šioje srityje. Los Angeles, CA, dalyvavo lietuvių visuomenės veikloje. Priklausė Amerikos lietuvių tautinei sąjungai, tapdamas šios sąjungos Los Angeles, CA, skyriaus pirmininku, o vėliau ir visos Sąjungos pirmininku. Taipgi jis reikšėsi ir lietuvių bendruomenės veikloje. Buvo Lietuvos karių veteranų sąjungos “Ramovė” pirmininkas, garbės narys, korporacijos “Neo Lithuania” narys, “Vilties” draugijos vicepirmininkas. Buvo vienas Lietuvių tautinių namų bei Lietuvių kredito kooperatyvo steigėjų. Už nuopelnus Lietuvai prezidento Valdo Adamkaus apdovanojimas Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Gedimino ordinu.

Brazilija

Brazilijos lietuvių choras Sao Paulo mieste 2008 m. lapkričio 23 d. šventė 72-jų metų veiklos sukaktį. Sekmadienį per lietuviams skirtas Mišias buvo prisiminti visi mirę choristai ir chorvedžiai. Šis choras įsteigtas 1936 m. prel. Pijaus Ragažinsko pastangomis. Jis giedojo per lietuviškas pamaldas, atliko programas lietuvių bendruomenės renginiuose. Chorui vadovavo jau mirę Feliksas Girdauskas, Juozas Stankūnas, Aleksas Ambrozaitis, Juozas Strolia, Jonas Antanaitis, Viktoras Tatarūnas, Elvyra Kilčiauskaitė-Belluci. Dabartinis vadovas – Andris Tatarūnas. Po Mišių visi choristai pietavo viename Vilos Zelinio restorane ir padainavo senoviškų lietuvių liaudies dainų, o pabaigai sugiedojo *Ilgiausių metų*, kad choras dar ilgai gyvuotų.

Kazachstanas

Kazachstano Karagandos srityje gyvena 115 tauty-

bių žmonių, įskaitant ir lietuvių bendruomenę “Lituanica”. Šios bendruomenės vadovas Vitalis Tvarijonas yra Kazachstano liaudies ansamblių (parlamento) narys, Lietuvos garbės konsulas. Lietuvių bendruomenės vadovybė šiame krašte įsteigė lietuvių šeštadieninę mokyklą, organizuoja lietuvių kultūrinius renginius. Taipgi rūpinamasi Karagandos srities laikraščiuose išspausdinti straipsnius apie lietuvių bendruomeninį gyvenimą. Karagandoje sovietmečiu veikė lageris, kuriame buvo kalinami daugiau kaip 66,000 įvairių tautybių žmonių. Pastaraisiais metais sovietinei spaudai atminti buvo pastatyti paminkliniai ženklai. Tarp jų yra ir lietuviams skirtas paminklas. Kasmet Karagandoje gyvenantys lietuviai prisimena savo tautiečių aukas ir prie paminklo padeda gėlių. Ši lietuvių bendruomenė turi ir tautinių šokių grupę. Tačiau bendruomenės didžiausias pasididžiavimas – Lietuvių Namai, kuriuose, pasak bendruomenės pirmininko V. Tvarijono, visada šilta ir jauku – čia puoselėjama lietuvių kultūra ir papročiai. Šiuose namuose veikia biblioteka, kuriai lietuviškas knygas padovanojo Lietuvos vyriausybė. Taipgi Namuose veikia visą parą pagalbos telefonas ir giminių paieškos tarnyba. Glaudžiai bendradarbiaujama su Lietuvos ambasada. Kazachstano vyriausybė yra palanki įvairių tautybių bendruomeninei veiklai.

Estija

Estijos lietuvių bendruomenė (ELB) gyvai šventė Rudens gėrybių šventę, kartu paminėdama ir savo veiklos 20-metį Taline. Šios bendruomenės pradininkė buvo dabartinė ELB garbės narė Milda Trinskytė, kurios apskurumo dėka šventiniai susitikimai buvo rengiami net Talino rotušėje, Estonijos operos teatre. Estijos lietuvių bendruomenei jau ilgą laiką vadovauja Rasa Unt. Renginyje dalyvavo Lietuvos ambasadorius Taline Juozas Bernatonis. Jis, pasveikinęs susirinkusius, “Už nuopelnus” sidabro ženklus įteikė ELB narėms Irenai Viilma ir Valerijai Pollūpū. Sveikinimų gauta iš Estijos tautinių mažumų sąjungos, Estijos kultūros ministerijos, Estijos latvių bendruomenės, Suomijos lietuvių bendruomenės. Šiltai buvo sutiktas lituanistinės lietuvių mokyklos mokinių pasirodymas. Toliau vyko puikios vaišės, o po jų – garsusis rudens gėrybių varžytinis išpardavimas, kurį labai išradingai vedė Alvidas su padėjėjom Irena (Viilma) ir Valerija (Pollūpū). JA

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosaviuose namuose -

TALKA

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax. 905 544-7126

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 62 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd.pal.čekių sąsk. iki .0.75%
santauipas1.00%
kasd. pal. taupymo s1sk. .0.75%
INDĖLIAI:
90 dienų indėlius1.80%
180 dienų indėlius1.90%
1 m. term. indėlius2.50%
2 m. term. indėlius3.00%
3 m. term. indėlius3.50%
4 m. term. indėlius3.75%
5 m. term. indėlius3.75%
RRSP ir RRIF (Variable)1.00%
1 m. ind.2.50%
2 m. ind.3.00%
3 m. ind.3.50%
4 m. ind.3.75%
5 m. ind.3.75%

PASKOLAS
Asmeninės nuo5.60%
nekiln. turto 1 m.5.60%

•Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai

•Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mln. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu

Sekite kasdienę informaciją apie nušimčius TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ - INTERAC KORTELĖ
TINKLAPIS: www.talka.ca

Kalėdinėje šventėje – baroko muzika

Praėjusių metų gruodžio 14 d. popietę Toronto Prisikėlimo parapijoje įvyko kalėdinės muzikos ir maldos popietė “Pasaulio šviesa”. Reikia pripažinti, kad pavadinimas puikiai tiko ir tos popietės nuotakai, ir jos programai. Ji prasidėjo iš mirgančių šviesų išryškinamu kalėdiniu medžiu scenoje. Šis programos dalyvių įėjimas – pažįstama, bet visada išpūdinga popietės pradžia. Programa prasidėjo klasikų ir liaudies giesmėmis. Jas atliko Toronto Prisikėlimo parapijos “Volungės” (vadovė D. Viskontienė, chormeisterė D. Radtkė) ir jaunimo bei vaikų chorai (vad. D. Viskontienė, A. Puodžiūnienė, akomponiatorė D. Radtkė, padėjėja J. Krikščiūnienė), kanklių ansamblis (vad. Ž. Janeliūnienė ir A. Valaitytė), kviestinių atlikėjų solistų ir styginių instrumentų muzikantų grupės, vargonininkas W. O’Meara. Bendros tradicinės giesmės buvo giedamos kartu su dainininkais, kitų rečiau ar pirmąkart atliekamų buvo gera tik pasiklausyti. Protarpiais tarp muzikos kūrinų skambėjo šv. Rašto ištraukos, kurias parinko ir skaitė R. Girdauskaitė.

Pagrindinis programos kūrinys – prancūzų kompozitoriaus Marc-Antoine Charpentier “Bernelių mišios” (Messe de Minuit Pour Noel). Kaip pristatoma programoje, šios mišios, sukurtos 1667 m, yra vienas iš gražiausių Kalėdų šventei skirtų kūrinių. Jų autorius kompozitorius Marc-Antoine Charpentier gimė ir augo Paryžiuje, bet muzikinį išsilavinimą gavo Italijoje. Grįžęs į Paryžių, kompozitorius buvo pakviestas dirbti svarbiausių miesto šventovių muzikos vadovu. Savo kūryboje M. Charpentier labai išraiškingai sujungė tradicinį italų muzikos melodingumą ir prancūzų grakštumą, barokinį žaislingumą, nevengdamas panaudoti liaudies muzikos ar šokio motyvų. Prieš 400 metų sukurtas kūrinys spinduliuoja šviesą, gyvenimo pilnatvę ir džiaugsmą, kylantį iš tikėjimo, prisikėlimo vilties. Šią nuotaiką įtaigiai perdavė solistai, tarp jų – ir Arūnas Radtkė, styginių instrumentų muzikos atlikėjai, “Volungės” choras.

Prisikėlimo parapijos klebonas A.Simanavičius, OFM, kviesdamas plojimais padėkoti programos atlikėjams ir jų vadovėms, palinkėjo, kad kalėdinės popietės nuotaika lydėtų per visą ilgą ir snieguotą žiemą. SK

Dr. EGIDIJUS MAŽINTAS

Vilniuje Salomėjos Neries gimnazijai, sėkmingai kelis dešimtmečius vadovauja energingas ir kūrybingas direktorius Antanas Suslavičius. Gimnazija atveria moksleiviams platų pasirinkimo galimybių spektrą, sėkmingai formuoja asmenybes, savarankiškai tobulina, sprendžia mokyklos gyvenimo problemas, geba pozityviai keisti esamą aplinką. 1993 metais Švietimo ir mokslo ministerija leido šalies mokykloms apsispręsti, kuriu keliu sukti: ar jos bus pajėgios tapti grynosiomis gimnazijomis, ar ir toliau dirbs kaip pagrindinės ar vidurinės mokyklos. Kelerius metus mokyklos, pasirinkusios gimnazijos statusą, vykdė įvairiausius reikalavimus, jas tikrino kompetetingos komisijos. Todėl gimnazijų vadovams ypač reikėjo patirties kaip tobulinti gimnazijų darbą, kad pasiektų tokių rezultatų, kokie buvo tarpukario Lietuvos švietimo sistemoje.

Nuo 2007 m. S. Neries gimnazijoje psichologėmis dirba patyrusios specialistės Janina Janulionienė ir Raimonda Mordosienė. Per kelerius metus šioms kūrybingoms mokytojoms pavyko sudominti moksleivius psichologinėmis temomis. Netrukus jau veiks jaunas psichologų būrelis, kurio dalyviai norės tęsti studijas universitete. Gimnazijoje platus moksleivių veiklos būrelių spektras – nuo teatro ir muzikos iki japonų kalbos ir kultūros studijų.

Pirmosios šios S. Neries gimnazijos pirmtako Vilniaus gimnazijos direktoriumi tapo prof. Mykolas Biržiška. 1922-1940 m. gimnazijai vadovavo matematikas ir rašytojas Marcelinas Šikšnys. Gimnazijoje dirbo mūsų tautos patriarchas dr. J. Basanavičius, Lietuvos prezidentai – A. Smetona, A. Stulginskis ir kiti Lietuvos šviesuomenės žmonės. 1940-1941 m. mokyklai vadovavo Valerija Čepulytė, nuo 1941 m. iki pasitraukimo į Vakarus

Garsioji sostinės gimnazija

istorikė prof. Vanda Sruogienė, 1944-1948 m. – Aldona Rapoportienė-Končiuvienė, 1948-1950 m. – Ona Klimkienė, 1950-1971 m. – Marija Bagdonaitė. Dzūkai ir gudai, aukštaičiai, lenkai, suvalkiečiai, karaimai, žydai, rusai ar žemaičiai buvo šios mokyklos moksleiviai, mokytojai ar tėvų komiteto nariai. Kiekvieno padėtį ir vaidmenį mokyklos bendruomenėje lėmė daugybė sąlygų, iš kurių viena svarbiausių – patriotizmas, meilė savo kraštui Lietuvai, noras žinias ir profesinę kompetenciją pritaikyti mokykloje besimokinančių moksleivių reikmėms. Šioje terpėje ir vystėsi daugelio asmenybių kūrybingumas, gebėjimas bendrauti, apskritai tautiškumo ir patriotizmo išsivystymo lygis formavosi nuoširdžių patriotiškai dirbusių mokytojų dėka. Visa tai didele dalimi nulėmė mokyklos vadovų asmeninės savybės, ankstesnis auklėjimas šeimoje, mokykloje, t.y. istoriškai formavosi vaikų ir jaunimo rengimo gyvenimui lietuviškoje auklėjimo sistemoje.

Todėl nuo seno tos gimnazijos pedagogai, susipratę patriotai ar politika visiškai nesidomintys kolektyvo nariai teisingai suprato, kad pasaulio pažinimas susijęs su mirtina rizika, materialinis vysty-

masis, kaip ir mokslinė techninė revoliucija balansuoja ant katastrofos ribos. Taip žūva ne tik imperijos, bet ir laisvos ir nepriklausomos valstybės. Jos tiesiog išsivaikščioja po globalizacijos pakraščius. Per metus iš žemėlapių dingsta dešimtys valstybių, o filologai paskaičiavo, kad sunyksta ir kalbos. 1915 m. rugsėjo mėn. Lietuvių centro komiteto nutarimu Vilniuje Kaukazo ir Didžiosios Pohuliankos 14/17 (dabar Mindaugo ir Basanavičiaus) gatvių kampe privačiuose namuose buvo įrengta I lietuviška gimnazija, kuri vadinosi “J. Basanavičiaus, M. Biržiškos ir P. Gaidelionio Vilniaus lietuvių gimnazijos pa-

mokos”. 1915 m. “Ryto” draugija perėmė šią mokyklą, kuri nuo 1916 m. vadinama “Ryto” draugijos Vilniaus lietuvių gimnazija. Susidarius Lietuvos vyriausybei Vilniuje, 1918 m. ji perėjo švietimo ministerijos žinion, pavadinta Pirmoji Vilniaus vyrų gimnazija. Pedagogų tarybos nutarimu 1921 m. gimanazija pavadinta Vytauto Didžiojo vardu. 1939 m. Švietimo ministerio L. Bistro įsakymu B. Nr. 63 įsteigta ir vadinama Vilniaus Kunigaikštienės Birutės Valstybinė mergaičių gimnazija. 1940 m. rudenį Kunigaikštienės Birutės gimnazija pavadinta Vilniaus II vidurine mokykla. 1946 m. S. Neries gimimo me-

Vilniaus Salomėjos Neries gimnazijos vadovas Antanas Suslavičius (centre iš dešinės) su pavaduotojais ugdymui – V. Urbanavičiene, J. Marcinkevičiene ir S. Kavoliūnu 2006-2007

Vilniaus S. Neries gimnazijos pedagogai

tinių proga mokyklai suteiktas šios poetės vardas. Nuo tada II vidurinė mokykla vadinama Vilniaus Salomėjos Neries vidurine mokykla. 1954 m. mokykla perorganizuojama į mišrią vidurinę mokyklą. 1961 metais mokykloje pradamas sustiprintas anglų kalbos mokymas nuo 10 klasės. 1994.II.22 kreiptasi į Vilniaus miesto valdybos švietimo ir jaunimo reikalų švietimo skyrių dėl gimnazijos klasių steigimo ir tarpininkavimo Gimnazijų taryboje Lietuvos respublikos švietimo ir mokslo ministerijos kolegijos.

VPU absolventas matematikas A. Suslavičiaus, perėmęs garsios mokyklos vairą, išmintingai pasirinko komandą: Violeta Urbanavičienė, Jolita Marcinkevičienė ir Sigitas Kavoliūnas pavaduotojai ugdymui, Stasė Kliučinskienė (ūkio reikalams), kurių veikla, pagrįsta skaidrumo, teisingumo bei lygių galimybių principais, skatina mokinio asmeninius polinkius, talentus, gabumus.

Vilniaus Salomėjos Neries gimnazijoje dirba pedagogai: D. Juodiškienė, R. Krikščionaitienė, N. Survilienė, O. Voliučko, A. Vilkuotienė, S. Naruševičiūtė, N. Bernatoniė, J. Besigirskienė, M. Tijūnėlytė, J. Deveikytė, I. Čupajeva, O. Jakubauskienė, A. Račkauskienė, V. Stasiūnaitė, V. Šermokienė, E. Gaižauskaitė, J. Charlampovičienė, J. Dzikaitė, J. Untulienė, R. Žemaitienė, R. Freidgeimaitė Rūta, R. Klimašauskienė, G. Petraitienė, Č. Sakalauskas, R. Tamkevičiūtė, A. Galvelytė, E. Karalius, K. Kuprys, Č. Matačiūnas, L. Varnelienė, D. Augaitienė, M. Gylienė, V. Tučaitė, M. Kairienė, S. Kasulaitienė, K. Kažukauskienė, L. Kulvietienė, R. Mickonienė, Karalienė Vida O. Dobilaitė, N. Sėjūnienė, V. Unčiūrienė, P. Falkauskienė, R. Šileikienė D. Kriukas, V. Si-reikienė, A. Krupas, N. Micevičienė, A. Daujotaitė, J. Racionienė ir kt.

“Nereikalingi žmonės” – mūsų netektys...

Paskutinę 2008 m. lapkričio savaitę Toronte jau ketvirtą kartą įvyko kasmetinis Europos meninių kino filmų festivalis *Eurofest*. Jame, padedant ambasadoms, dalyvavo 23 Europos valstybių meninių kino filmų kūrėjai. *Eurofest* pristatomi nauji, dar nematyti Kanadoje, apdovanoti įvairiomis premijomis ir konkursų garbės vardais kino kūriniai. Šiomet Lietuva pristatė latvių kilmės režisieriaus M. Martinsons sukurta filmą *Nereikalingi žmonės*. Į šią kino filmo peržiūrą lietuvius pakvietė Lietuvos konsulas ir KLB Toronto apylinkės valdyba. Malonu buvo matyti lietuvaite tautiniais drabužiais, Toronto universiteto kino salėje sutinkančią ir palydinčią į vietas svečius. Filmui pasibaigus žiūrovai, kurių didžiąją dalį sudarė lietuviai, buvo vaišinami vynu ir užkandžiais, tad neskubėdami galėjo pakalbėti apie tai, ką neseniai matė ekrane.

Filme *Nereikalingi žmonės* pasakojama 6 žmonių gyvenimo istorijos – liūdno ir nelaimingos, skaudžios savo nuogu atvirumu. Jei grafiškai pabandyčiau atvaizduoti turinį, turbūt reikėtų nubrėžti 6 tieses, susikertančias dviejuose taškuose. Pirmasis toks susikirtimo taškas pagal filmo kūrėjų sumanymą – autoįvykis Lietuvos kelyje prieš daugelį metų. Kelyje pasipainiojęs berniukas su dviračiu tampa nelaimės priežastimi ir auka. Išgąščio ištiktas jis stebi apvirtusį, degantį automobilį, nepajėgdamas net pajudėti. Prisiminimas apie šitą minutę – kaltės jausmas jau užaugęs ir tapusį kunigu (akt. A. Mamontovas, jis ir muzikos kino filmui autorius) persekioja visą gyvenimą. Benas išgelbsti iš degančio automobilio Norą skaudžia kaina, sustabdęs kelyje greitosios pagalbos automašiną ir beveik jėga privertęs padėti jai. Bet dėl pavėluotos medikų pagalbos miršta gimdyvė, palikusi naujagimę mergytę Valdą (akt. V. Bičkutė).

Jų visų gyvenimas palietas šio lemtingo įvykio. Auganti be motinos našlaitė Valda patiria tėvo priekabiavimus, lieka visam gyvenimui su psichine negalia ir gyvena galimos motinystės iliuzija, įtikėjusi, kad vaikų namuose augantis Paulius – jos sūnus. Norėdama jį pasiimti ir auginti, Valda išvyksta uždarbiauti į Airiją. Tėn Valda patiria ir nevilties, ir tikėjimo valandų, ten susitinka Kunigą, anuometinį berniuką su dviračiu kelyje. Būtent jai Kunigas išdrįsta parašyti skaudžius prisipažinimo ir atgailos žodžius. Nepavydėtinai klostosi Beno ir Noros likimai. Nora praranda koją, ji nebegali turėti vaikų. Dėl Beno nuolatinės

neištikimybės ir girtavimo jų keliai išsiskiria. Nora suranda jėgų atsitiesti, ji įsivaikina berniuką, tą patį Valdos išsiūrėtą. Benas rieda žemyn girtavimo ir palaido gyvenimo nuokalne.

Berniukas Paulius tampa antruoju visų filmo veikėjų likimų susikirtimo tašku. Vie-niems jis yra meilės ir neišsi-

kompozitoriumi. *Nereikalingus žmones* filmavo latvių kino operatorius G. Berzins. Ekrane matome nedaug spalvų, jos daugiausia tamsios, prislopintos, nuo juodos iki pilkai sidabrinės, ir, regimai, pabrėžia veikėjų beviltišką aplinką ir būseną. Filmuojama stambiu kadru: iš ekrano tiesiai į žiūrovą žvelgia akys, šypsena, ap-

Eurofest reklaminis plakatas

pildžiusių norų pažadas, akstiną gyventi (Nora ir Valda), kitiems (Laimai) – keršto įrankis, Benui – tik našta, galinti apsunkinti ir taip apgailėtiną jo gyvenimą.

Filmui pagal veikėjų konflikto eigą turbūt geriausiai tiktų socialinės melodramos apibrėžimas. Per asmeninius likimus ir pasirinkimus bandomos paliesti ir socialinės visuomenės negandos: emigracija iš Lietuvos, išvažiavusiųjų tarpusavio santykiai, požiūris į psichinę negalią turinčius žmones, besaikis, užmušantis bet koki žmoniškumą girtavimas, vaikų globa. Veikėjų gyvenimuose daug brutalumo, seksualinės prievartos, vidinio pykčio ir agresijos kitiems, dvasinio žiaurumo (vaikų namų direktorė). Filme cituojamas Dostojevskis, kartojamas Nukryžiuotojo ir Marijos meilės – motinystės ir kančios simbolis, tarsi ieškant atsakymo, kokia tokio beviltinio gyvenimo prasmė. Kuriamas paveikslas – nepatrauklus, tamsus, keliantis gailėstį ir pyktį. Ir kartu atklysta mintis, kad šie pažeisti dvasia žmonės – tai ir mūsų visų netektys.

Kino filmas *Nereikalingi žmonės* sulaukė žiūrovų dėmesio Lietuvoje, ten išleista ir vaizdaploktė. Jis buvo gana gerai įvertintas Šanchajaus tarptautiniame kino festivalyje. M. Martinsons pripažintas geriausiu direktoriumi, o A. Mamontovas – geriausiu

šepusios ar modernios buities detalės. Čia nerasime gerai pažįstamų Vilniaus bokštų ar kitokio Lietuvos kraštovaizdžio. Veiksmas gali vykti Amsterdamo, Prahoje, Maskvoje ar Londone, tai padaro šią istoriją visuotinesnę.

Žiūrovams operatoriaus kamera leidžia pasigėrėti kalnuotais Airijos vaizdais ir kriokliais. Nežinau, gal kadru virpėjimas, šokinėjimas irgi vienas iš operatoriaus meninio stiliaus bruožų, bet tai įspūdžio nepaliko, netgi šiek tiek erzino. Nepaliko įspūdžio ir aktorių kalba. Kažkodėl jie savo mintis reiškia negyva, studijine kalba. Žodžiai ištariami taisyklingai, teisingi kirčiai, bet balsuose nėra jausmų ir gyvybės, jie bespalviai. Šiame filme išimtis – Benas. Aktoriui K. Smoryginui teko nepatrauklus vaidmuo, bet vaidyba – įtaigi, veikėjas spalvingas ir tikroviškas visu atstumiančiu bjaurumu.

Filmo pabaigoje baltai vilkinti moteris ir berniukas nedrąsiai, tarsi nuojautos vedamas padovanoja šypseną Valdai, tą akimirką supratusiai savo motinystės lūkesčių neišsipildymą. Ši scena lyg ir palieka viltį, kad brutalumo ir atsitiktinumų grandinė gali būti nutraukta. Bet paskutiniai kadrai – į psichiatrinę ligoninę išvežama Valda, – tikėjimą gerumu ir vėl atitolina.

S. Katkauskaitė

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

“Didysis muzikų paradas” vėl buvo rengiamas Vilniuje, Lietuvos valstybinėje filharmonijoje 2008 m. lapkričio 23 d. Devynių valandų maratone dalyvavo per 300 atlikėjų iš Vilniaus, Kauno, Anykščių, Kybartų, Molėtų. Pasak šventės vadovo, Lietuvos muzikų sąjungos pirmininko prof. Rimvydo Žigaičio, per vienuolika gyvavimo metų “paraduose” dalyvavo visi geriausi Lietuvos muzikai ir daug jaunųjų atlikėjų. Švenčiant 90-sias Lietuvos kariuomenės metines, pernai buvo pakviesti dalyvauti ir Krašto apsaugos ministerijos orkestrai: Krašto apsaugos savanorių pajėgų “bigbandas”, Lietuvos kariuomenės pučiamųjų, karinių oro ir sausumos pajėgų orkestrai.

Šventės metu Filharmonijos scenoje aštuntą kartą “Auksinio disko” apdovanojimais buvo pagerbti aktoriai ir ryškia menine veikla pasižymėję akademinės muzikos žanrų atlikėjai. 2008 metų “Auksinio disko” laureatais tapo pianistė Mūza Rubackytė, dainininkai Sabina Martinaitytė ir Vladimiras Prudnikovas, saksofonininkas Liudas Mockūnas ir Sostinės vario kvintetas. Šioje šventėje debiutavo jaunieji atlikėjai – Anykščių senosios muzikos ansamblis “Pavana”, tarptautinių konkursų laureatas pianistas Jurgis Aleknavičius, obojų kvartetas, choras “Aidija”, Molėtų vokalinis ansamblis “A Capella”, Vilniaus universiteto kamerinės muzikos ansamblis, duetas “Duo Strimaitis”, Teatro, muzikos ir kino muziejaus kamerinis choras “Cantemus”, tautiška kapela “Sutaras”, vokalinis ansamblis “Jazz Island”, instrumentinis ansamblis “O buvo taip...” ir kt.

Pasaulio žydų filmų festivalis “Žydiškas žvilgsnis”, surengtas penktą kartą Aškelono mieste (Izraelyje) 2008 metų spalį, specialią programą skyrė lietuvių režisieriaus Sauliaus Beržinio filmų retrospektyvai. Buvo parodyti dokumentiniai filmai *Sudie, Jeruzale!*, *Kelio pabaiga*, *Rūpestis*, *Mano Vilnius*, *Atminties dienos*, *Kai apie Joniškį skambėjo jidiš...*, pasakojantieji apie Lietuvos žydų – litvakų – istoriją ir tragišką bendruomenės žūtį II Pasaulinio karo metais. S. Beržinis yra baigęs Vilniaus universiteto filologijos fakultetą ir režisūrą Maskvos valstybiniame kinematografijos institute, dirbo Vilniaus universiteto teatro direktoriumi, filmų scenaristu Kino studijoje ir Lietuvos televizijoje. Nuo 1979 m. jis yra sukūręs apie 30 dokumentinių filmų, pelnęs kelių kino festivalių prizus.

Viename iš Rusijos did-

miesčių Nižnij Novgorode 2008 m. gruodžio 9-12 dienomis vyko renginių ciklas “Langas į Lietuvą”. Jau trečią kartą organizuojamų Lietuvos verslo dienų metu verslininkai, menininkai, kultūros atstovai pristatė Lietuvą siekdami abipusiai naudingų ryšių. Renginius suorganizavo Ūkio ministerija, Lietuvos ambasada Rusijoje, Lietuvos pramoninių konfederacija ir Lietuvos verslininkų Maskvos klubas. Šiuo metu šiame mieste dirba nemažai Lietuvos įmonių. Verslininkų susitikimus pavairino Lietuvos kultūros ministerijos suorganizuota kultūrinė programa – džiazas ir klasikinės muzikos koncertai, dvi fotografijos parodos ir meninio filmo pristatymai.

Vengrų kompozitoriaus Peter Eotvos operos *Meilė ir kiti demonai* (pagal Gabriel Garcia Marqueza romaną *Apie meilę ir kitus demonus*) premjera Lietuvos valstybiniame operos ir baleto teatre (LVOBT) įvyko 2008 m. lapkričio 7 ir 8 dienomis. Šios operos pasaulinė premjera buvo D. Britanijos Glyndebourne festivalyje 2008 m. rugpjūtį. P. Eotvos (g. 1944) yra vienas populiariausių mūsų laikų Europos kompozitorių, o jo sukurto septynios operos (*Trys seserys*, *Balkonas*, *Angelai Amerikoje* ir kt.) yra dažnai statomos daugelyje pasaulio operos teatrų. Po premjeros LVOBT *Meilė ir kiti demonai* bus įtraukta į teatro repertuarą. Teatro generalinis direktorius Gintautas Kėvišas teigia, kad su šia opera teatras pradėjo naują repertuaro kryptį – statyti šių dienų operas. Ateityje numatyta statyti Philip Glass, Krzystof Penderecki bei šiuolaikinių lietuvių kompozitorių operas.

Vilniaus teatre *Meilę ir kitus demonus* stato Vokietijoje dirbantis argentinietis dirigentas Alejo Perez. Jo teigimu, operos partitūra sudėtinga ir spalvinga, muzika išsiskiria milžiniška jausmų palete, psichologine įtampa, gyva pulsacija ir paveikio detalėmis. Operos apie meilę tarsi apsėdimą, “siaubingiausią iš visų demonų”, veiksmas vyksta XVIII š. Kolumbijoje. Rumunų režisieriaus Silviu Purcarete sumanymus į Vilniaus sceną perkėlė rež. Gediminas Šeduikis. Pagrindinę markizaitės Siervos Marijos partiją dainavo solistė iš JAV, koloratūrinis sopranas Marisol Montalvo. Kunigą Kajetaną Delaurą ikūnijo baritonas Vytautas Juozapaitis, Doną Ignasių – Audrius Rubežius. Kitus vaidmenis atliko J. Vaškevičiūtė, K. Alčauskis, V. Prudnikovas, I. Linaburgytė, L. Jonutytė. **GK**

Prisikėlimo Kredito Kooperatyvas

www.rpcul.com

Aktyvai virš 87 milijonų dolerių

TERMINUOTI INDĖLIAI		SĄSKAITOS	
90-179 dienų	1.00%	Taupomoji sąskaita	0.10%
180-364 dienų	1.00%	Kasd. pal. čekių sąskaita	
1 metų	1.35%		
2 metų	1.75%	Amerikos dolerių kasd. palūk. taupymo sąskaita	
3 metų	2.00%	Amerikos dol. GIC	
4 metų	2.25%	1 metų term. ind.	1.00%
5 metų	2.25%		

GIC		SUTEIKIAME	
1 metų "cashable"	1.50%	Asmenines paskolas nuo	6.00%
1 metų	2.00%	Sutarties paskolas nuo	6.00%
2 metų	2.50%	Nekilnojamo turto paskolas	
3 metų	2.75%	Su nekintančiu nuošimčiu	
4 metų	3.00%	1 metų	5.00%
5 metų	3.00%	2 metų	5.25%
		3 metų	5.50%
		4 metų	5.75%
		5 metų	5.75%

RRSP IR RRIF	
Atviras, kintantis	1.50%
1 metų	2.70%
2 metų	3.10%
3 metų	3.25%
4 metų	3.50%
5 metų	3.75%

Keliaujant į Europą neužmirškite įsigyti AMEX EURO ČEKIŲ ir GRYNŲ PINIGŲ NAUDOKITĖS "INTERAC-PLUS" KORTELE

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

MŪSŲ ADRESAS:
3 Resurrection Rd.
Toronto, Ontario M9A 5G1
Tel.: 416-532-3400
Fax: 416-532-4816

DARBO LAIKAS:
Pirm., antr., treč. 9:00 - 3:30
Ketvirt., penkt. 9:00 - 8:00
Šeštadieniais 9:00 - 1:00
Sekmadieniais 8:30 - 12:45

ANAPILYJE:
Tel.: 905-566-0006
Fax: 905-566-1554

DARBO LAIKAS:
Ketvirtadieniais 12:00 - 7:00
Penktadieniais 11:00 - 6:00
Sekmadieniais 9:00 - 12:00

YPATINGŲ NUOŠIMČIŲ INDĖLIAI*

(SPECIAL GIC*)

NEŠA SUDĖTINES PALŪKANAS

		Sudėtinių palūkanų įplauka
1 METŲ	2.30%	2.30%
2 METŲ	2.85%	2.89%
3 METŲ	3.00%	3.09%
4 METŲ	3.25%	3.41%
5 METŲ	3.35%	3.47%

*metų pabaigoje nemokama papildomų palūkanų Compounded interest

Knygoje praeities kovų įamžinimas

Į šviesą kopėme ir vijomės svajas,
Likimas mūs kartos švelniai neguodė.
Bet yrėmės ir per rūščias lemties marias,
Nors ženklino tremtis ir žūtys juodos.

Šiuo metu Suvalkijos miestuose ir miesteliuose Marijampolėje, Šakių, Vilkaviškio rajonuose su dideliu susidomėjimu skaitoma ir aptarinėjama naujai išleista plačios apimties knyga *Tarp šūvių ir spygliuotų lagerio vielų* (Kaunas: AB "Aušra", 2008 m. – 591 psl.) apie Suvalkijoje 1944-1953 m. veikusios Tauro apygardos partizanų ginkluoto pasipriešinimo sovietiniams okupantams kovas, kančias tremtyje. Tai svarbi dokumentinė archyvinė medžiaga, t.p. žuvusių artimųjų, ryšininkų, pažįstamų prisiminimai. Apie vykusius renginius jau rašė vietinių rajonų spauda, t.p. leidiniai *Tremtinys, Lietuvos aidas*. Knygos sudarytojas Zigmantas Vidrinskas, pedagogas, kraštotyrininkas, gyv. Marijampolėje, dirbantis V. Mykoliaičio-Putino memorialiniame muziejuje, išleidęs keletą vertingų kraštotyrinio pobūdžio knygų, pelnęs eilę vyriausybinių apdovanojimų.

Knygą sudaro 4 dalys, visos pagrįstai svarbios ir vertingos, suteikiančios daug pažintinės medžiagos jaunimui. Pirmoje dalyje – Marijampolės kolegijos dėstytojas, Tauro apygardos ir tremties muziejaus mokslinis bendradarbis Jonas Gustaitis savo straipsniu "Ginkluotas pasipriešinimas sovietiniams okupantams Suvalkijoje 1944-53 metais" apžvelgia Tauro apygardos ir būrių vadus, kūrimąsi, kaitą, veiklos barus, žymiausias žmones.

Antroje dalyje – politinių kalinių, buvusių partizanų, ryšininkų bei artimųjų prisiminimai. Plačiausias Zigmo Tumosos, iškentusio visą tardymo ir tremties pragarą, straipsnis "Nesidrovėjome už Laisvę mokėti krauju" (jis 104 psl.) sukrečia iki sielos gelmių. Prisiminimais dalijasi buvę partizanai Petras Gumauskas, Vytautas Murauskas, partizanų ryšininkė Ramutė Skučaitė-Ledienė, 3-jų žuvusių partizanų sesuo, kitos buvusios ryšininkės.

Trečioji knygos dalis skirta Tauro apygardos partizanų atminimo įamžinimui. Čia rasime Zigmanto Vidrinsko straipsnį apie partizanų žūties vietų aiškintoją fotografą Romą Rusteiką, nukeliavusį daugiau kaip 280,000 km., nustatinėjant štabų slėptuves, žūties vietas, jo iniciatyva statant paminklus ir t.t., apie Veiverių Skausmo kalnelio įkūrėją ir prižiūrėtoją Dalią Raslavičienę ir kitus tragiškos atminties saugotojus.

Knygos redaktorius Justinas Sajauskas įžanginiame žodyje primena, kad tai "knyga apie Barzdų krašto žmones, daugiausia apie autoriaus bendramokslis, kuriems teko išgy-

venti bene skaudžiausią istorijos laiką". Taip, Zigmantas Vidrinskas – buvęs Barzdų progimnazijos (Šakių raj.) moksleivis, kaip pats sako, negalėjęs tylėti apie žiaurios pokario metus, kai šešiolikmečiai mokslo draugai, nepaklusę sovietinei prievartai, turėjo kentėti tremtyje, žūti partizaninėse kovose, o "net keturiose knygose apie Barzdus nė žodeliu neužsiminta, kad šio bažnytkaimio progimnazijoje irgi būta pagrindinės veiklos, partizanų ryšininkų, o vėliau – kovotojų už Lietuvos laisvę". Apie tai Zigmantas Vidrinskas ir kiti buvę klasės draugai kalba IV-je knygos dalyje. Knyga baigiama skyreliu "Jaunimas – mūsų ateitis".

Pokaris atgyja ir mano atmintį

Aš taip pat esu Barzdų progimnazijos moksleivė 1944-47 m., pakylėta to laikotarpio patriotinių nuotaikų, kūrusi eiles, kurių ne viena tapo partizanų dainomis, vėliau išgyvenusi klasės draugo netektį (susišprogdino Braziūkų miške enkavedistų apsupty kartu su kitais slėptuvėje buvusiais partizanais). Perskaičiusi Z. Vidrinsko sudarytą knygą, kurioje yra ir mano atsiminimų pluokštėlis, dalyvavusi plataus profilio Marijampolės konferencijoje, skirtoje šios knygos sutikimui, supratau, kad knygos vertę trumpai sunku nusakyti: tai toks išsamus ir dalykiškas Tauro apygardos partizanų atminimo įamžinimas, puiki dovana jaunimui, kaip mylėti savo Tėvynę, laisvę – brangiausias tautos vertybės. Dovana visiems, kas ją skaitys, įsigis, supažindins kitus.

Daug kas šiandien teigia, kad nereikia dairytis į praeitį, o aš sakau, kad prisiminimai dar niekam nepakenkė, tik paglostė širdies paslaptį, kad dar saugiau užrakintų praeities brangakmenio šviesą.

Mūs patirtis turtinga išmintim –
Istorija ji glaudžias prie širdžių.
Kai klaidų liūne skęsta dabartis,
Aš vilties varpą praeity girdžiu.

Juk viską, ką teko iškentėti suimtiesiems, kovojusiems atkaklią pasipriešinimo kovą, iš-tremtiesiems, tada žinojome tik bendrais bruožais, jie atsiskleidė tik atgavus žodžio laisvę, Nepriklausomybę, kai sušvito ir atsiminimų spinduliai išleistose knygose. Gal todėl ir mano patriotiniai eilėraščiai, sušvitus Atgimimo aušrai, sugulė į palaipsniui leidžiamus rinkinius, o atsiminimų dalis – į draugų sudarytas knygas. Mintys ir pareiga vedė ir tebeveda prie naujų pastatytų paminklų Laisvės kovų dalyviams, į renginius, kur tematika kalba apie didingą ir tragišką praeitį, kurios užmiršti negalima.

Janina Marcinkevičienė, Šakiai

FSFG Realty Corp. BROKERAGE*
5650 Yonge Street, Suite 1508
Toronto, ON M2M 4G3
Laima Slizauskas
pirkimo ir pardavimo atstovė
*Ruošiatės pirkti namą? Kreipkitės, nenusivilsite.
Turite sunkumų gauti paskolą? Kreipkitės, padėsime.*
TEL: 416-227-2000 416-803-9133 (neš.)
FAX: 416-227-2008 el.paštas: laimaslz@yahoo.ca
*Independently Owned and Operated, REALTOR®

ORTODONTĖ
Dr. Skaistė Našlėnaitė
D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)
Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West
(prie naujos 'PARAMOS')
Toronto ON, M8W 1C5
Tel. (416) 207-0885
Kviečiame mažus ir didelius!

ROYAL LEPAGE
Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.
Lina Kuliavienė
2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

OVER A CENTURY OF SERVICE

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ interneto tinklalapis www.tevzib.com laukia jūsų apsilankymo. Kviečiame susipažinti su juo ir siųsti savo pastabas elektroniniu paštu – tevzib@rogers.com

NUOMONĖ

Ne visiems žinoti

Dr. RŪTA GAJAUSKAITĖ,
kriminologė

Išaiškėjus Ribbentropo-Molotovo sutarčių tikslams ir pasekmėms (50 milijonų gyvybių per II-ąjį Pasaulinį karą) pradėjo ryškėti sąjungininkų slapčių vaidmenų kontūrai. Todėl buvo skubiai susirinkta Maskvoje, patvirtintos nusi-stovėjusios pokarinės sienos ir taip išvengta planuotos Tai-kos konferencijos su nukentė-jusiųjų tautų žalos atlyginimu ir skriaudos atitaisymu. Taip Lietuva liko be Karaliaučiaus, Suvalkų ir Salų... Tačiau pajū-dinta “geležinė siena” trupėjo ir aiškėjo vis naujos ir naujos paslaptys. Tik nuogirdomis per *Katalikų kroniką* ar Solže-nicino *Gulagus* žinojėms apie Sibiro lagerius, pasaulis iš-vydo tikruosius marksistinius naikinimo mastus! 93 milijo-nai (pagal Medvedevą) nužu-dytų – tai ketvirdalis visų val-sybės gyventojų! Tai 2,5 karto daugiau, nei socializmo ideo-logai (K. Marksas ir F. Engel-sas) buvo numatę savo teorijose. Tai 5 kartus daugiau nei žuvo fašistiniuose konclageriuose.

Dar paslapytje tūno anoje pusėje “geležinės uždangos” vykusios žudynės: kiek žuvo korėjiečių, vietnamiečių civi-lių per “taikos siekiančius” karus? Galime tik nuspėti, kad JAV subombardavus Af-ganistano priekalnes ir nume-tus ten sprogmenų tiek, kiek buvo susprogdinta per I ir II Pasaulinius karus kartu pa-ėmus, turėjo žūti dešimtys mi-lijonų civilių gyventojų. Bet kas juos skaičiuoja, kai W. Bušas paskelbė musulmoniškąsias šalis “blogio ašimi”? Milijonas palestiniečių pabė-gėlių šen, ar milijonas ten – jokio skirtumo, kai aplinkui Mažojoje Azijoje, o ir Egipte, – vieni arabai. Tai Sudane, tai Sirijoje ar Jordanijoje – JAV specdalinių kareivėliai “patrio-tiškai gina” savo valstybės ne-priklausomybę.

Arabai, sukūrę matemati-

ką, savo nuostolių dar nesu-skaičiavo, o jei ir suskaičiavo – tai pasauliui nepaskelbė. O, jei ir paskelbė, tai ta žinia bu-vo nuskandinta dezinformaci-jos jūroje. Na, kas šiandien atsimesna Jungtinių Tautų or-ganizuotą Durbane 2001 m. rugsėjo 7-10 Tarptautinę kon-ferenciją Rasizmo klausimu? Niekas. Užtai rugsėjo 11 su-sprogdintus du dangoraižius aprauda iki šiolei... Kas atsi-mena, kad Durbano konfe-rencijai buvo pateikta rezoliu-cija apie amerikietišką rasiz-mą? Niekas. Užtai po dango-raižių griūties buvo įteisinta “terorizmo” sąvoka ir prili-pinta ne vienai nepriklausomybės siekiančiai tautai. Paslapytje taip ir liko Durbane pateiktos rezolucijos įrodo-moji medžiaga, nors ją pasira-šė 56 Musulmoniškųjų valsty-bių Lyga! Tų valstybių nuo-monės nesužinojo pasaulis, 600 milijonų šių šalių gyvento-jų skausmo neišgirdo žmonija. Ją “užglušino” Manhateno dangoraižių raudos.

*

Černobylio medicinos cent-ro atlikti tyrimai rodo, kad likvidatoriai kenčia nuo poli-valentinės patologijos, t.y. jie serga ne mažiau kaip 5-6 ligo-mis, kurių gydymas labai ap-sunkintas. Susirgimai dažniau-siai tokie: psichikos ir elgesio sutrikimai bei nervų sistemos ligos – 27,1%, kraujotakos ligos – 22,8%, endokrininės sistemos ligos 12,6%, virškinimo trakto – 10,5%, piktybiniai augliai – 8,4%, lėtinės kvėpa-vimo ligos – 4,4%. Pasvarsty-kime, o nuo ko daugiausia šiandien mirštama Lietuvoje: 50% – nuo širdies-kraujagys-lių susirgimų (insultai, infark-tai), 30% – onkologiniai susir-gimai ir miršančiųjų vidutinis amžius 29-35 metai! Ir šie du skaičiai apima tik trečdalį (31,2%) visos polivalentinės patologijos, o likę 70% taip ir lieka neišryškinta ir netgi slepiama žala Lietuvos gyvento-jų sveikatai. Bet “uodegėlės”

vis išlenda: tai sveikatos pa-tikrinimo į kariuomenę ėmi-mo metu, tai vairuotojo pažy-mėjimui. Maža to – dar buvo suorganizuotas referendumas dėl naujos AE statybos – ne-suteikus informacijos bei būti-nos pagalbos buvusių sveika-tos sužalojimų gydymui.

Lietuvoje dar 1988 metais netyčia išaiškėjus, kad 80-90% padidėjo leukoze sergančių veršiukų gimstamumo apim-tys – kilo visuomenės pasipik-tinimo banga, kuri buvo “so-vietišškai” nuslopinta... O ir nepriklausomybės metais – neatgaivinta. Taip ir nežinome kiekio savų piliečių, kuriuos kankina černobylinė poliva-lentinė patologija? Na, val-džioje visi buvę ir nepražuvę, todėl ir politika ta pati – nėra žmogaus, nėra ir problemos. Ir viskas tyliai, ramiai, slap-tai. Ir ne vien Lietuvoje – visoje buvusios SSSR teritorijoje – šeštadalyje planetos! O kaip šioje, radioaktyvioje srityje reikalai už “geležinės sienos”? Ogi dar blogiau!

1956 metais TATENA ir PSO (Pasaulinė sveikatos or-ganizacija) pasirašė slaptut slaptutėlę sutartį dėl avarių pasekmių branduoliniuose objektuose neviešinimo. O taip! Jei dvi tarptautinės orga-nizacijos susitarė, tai, matyt, yra ką slėpti? Demokratinia-me pasaulyje daugiausia bėdų kelia atominių bombų prara-dimai. Antai, tik JAV gynybos departamentas patvirtino pa-metęs 11 atominių bombų, o koks tikras skaičius? Mano-ma, kad per Šaltąjį karą Že-mėje dingo iki 50 branduo-linių bombų. Kad įsivaizduo-tume grėsmės dydį, pakanka paminėti vieną prie Ispanijos krantų virš Palomareso JAV pamestą ir nesurastą vandeni-linę bombą, kurios sprogsta-moji galia vieną tūkstantį kar-tų viršija Hirošimos tragediją. Bomba nerasta, ir jau keturi dešimtmečiai gresia.

(Straipsnis sutrumpintas. Red.)

Taupykime Paramoje

TAUPOMOJI SĄSKAITA

“TFSA” (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)	
Kasdieninių kintamųjų palūkanų	2.75%
1 metų	2.70%
2 metų	3.10%
3 metų	3.25%
4 metų	3.75%
5 metų	3.75%

PAPILDOMA TAUPOMOJI **0.50%**

“Planas 24” Kasdieninių palūkanų čekių /taupomoji	
Balansas: \$0 – \$4,999.99	0.025%
\$5,000.00 – \$9,999.99	0.025%
\$10,000.00 – \$24,999.99	0.100%
\$25,000.00 – \$59,999.99	0.250%
Virš \$60,000.00	0.500%

PLANAS 24

Aukštesni
nuošimčiai ir
nemokami čekių
patarnavimai

JAV DOLERIŲ KASDIENINIŲ
PALŪKANŲ **0.05%**

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	5.00%
1 metų	4.85%
2 metų	5.25%
3 metų	5.50%
4 metų	5.75%
5 metų	5.75%

Komerčinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

RIBOTAS KREDITAS SU
NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU
Palūkanų norma + **1.5%** ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS
Palūkanų norma + **2.5%** ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS
Palūkanų norma + **3.5%** ir aukščiau

INVESTICINĖ SĄSKAITA

“GIC” INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)	
1 metų	2.30%
2 metų	2.85%
3 metų	3.00%
4 metų	3.25%
5 metų	3.25%
1 metų iškeičiamas	2.00%

Neša metines ar sudėtines palūkanas

“GIC” INDĖLIAI (Taikomas pelno padalinimas)	
1 metų	2.00%
2 metų	2.50%
3 metų	2.75%
4 metų	3.00%
5 metų	3.00%
1 metų iškeičiamas	1.50%
1 metų JAV dolerių	1.00%

TERMINUOTI INDĖLIAI

30–89 dienų	1.00%
90–179 dienų	1.00%
180–269 dienų	1.00%
270–364 dienų	1.00%
1 metų	1.35%
2 metų	1.75%
3 metų	2.00%
4 metų	2.25%
5 metų	2.25%

Iškeičiami prieš terminą mažesniais nuošimčiais

PENSIJŲ FONDAI

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	
1 metų	2.75%
2 metų	2.70%
3 metų	3.10%
4 metų	3.25%
5 metų	3.50%

Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be įspėjimo

PARAMA

AKTYVAI per **\$170,000,000**

Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas.
2975 Bloor W. 416-207-9239 | 1573 Bloor W. 416-532-1149 | www.parama.ca

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING

PRIEŠSEZONINIS ORO ŠILDYMO SISTEMŲ

PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS

Skambinti

R. Jareckui

Tel. 416-370-3539 arba 416-825-3328

HomeLife Realty
Plus Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) **763-5161**
Fax: 416 763-5097

*Prašau kreiptis visais namų
pirkimo-pardavimo reikalais.
Patyrimas šioje srityje nuo 1987 m.*

Atliekame visus paruošimo
ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.

TEL. (416) 252-6741
413 ROYAL YORK RD., TORONTO ON
(prie Evans)
Savininkas Jurgis Kuliešius

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

**Sekantis siuntimas LAIVU į Vilnių
2009 m. sausio 7 d. ir 21 d.**

**Sekantis siuntimas LĖKTUVU į Vilnių
2009 m. sausio 7 d. ir 21 d.**

Visi paketai turi būti į mūsų pagr. raštinę
PRISTATYTI iki NURODYTŲ DATŲ

Tel: (416) 233-4601

\$300*
3 off

COUPON
for 1 parcel

\$300*
3 off

* coupon is valid only at “Margutis-Pysanka” head office.

SPORTAS

Montrealio lietuvių slidinėjimo savaitgalis

Montrealio lietuvių slidinėjimo savaitgalis įvyks š.m. kovo 5-8 d.d., *Hôtel Montcalm* (251, chemin Fusey, prie Rte 125), Saint-Donat, QC, nemokamas tel. 1-866-424-1333. Internetė: www.skilareserve.com. Kovo 5, ketvirtad. – registracija. Penktadienį, kovo 6, pusryčiai 7 v.r. Išvykstama iš viešbučio autoaikštės į Mont Tremblant šiaurinį šlaitą 7.45 v.r. Nuvykus galima įsigyti bilietus slidinėjimui papiginta kaina per Rytį, 8.30 v.r. Prašome pranešti, jeigu norėsit slidinėti su visais Mont Tremblant. Vakariene bus 7 v.v. viešbučio restorane. Šeštadienį, kovo 7 – slidinėjimas Mont Garceau, Saint-Donat. Slidinėjimo varžybos iš ryto. Broomball rungtynės prie viešbučio 4.30 v.p.p. Linksmavakaris viešbučio restorane 7 v.v. Slidinėjimo Mont Garceau bilietas, įskaitant varžybas – \$19. Apie dalyvavimą prašome pranešti. Bilietus turime užsakyti iš anksto. Šeštadienio vakariene-linksmavakaris (viešbutyje neapsisotijantiems suaugusiems \$41.54, vaikams 12 m. ir jaunesniems \$12.98). Sekmadienį, kovo 8 d. – slidinėjimas La Réserve papiginta kaina (bilietai parduodami viešbutyje). Visi svečiai prašomi patys užsisakyti viešbučio kambarius, bent

mėnesį iš anksto. Kambariai nebus rezervuojami mūsų grupei po vasario 1 d. Reikės susimokėti 50% užstatą. Vaikai nakvoja nemokamai savo tėvų kambariuose. Jiems reikia apmokėti maistą. Užsiskaitant būtinai reikia paminėti, kad registruojatės su lietuvių grupe, kad būtų taikoma žemesnė kambarių kaina ir kiek reikės lovų.

Viešbučio kainos įskaitant visus mokesčius: šeštadienį su vakariene ir pusryčiais sekmd.: vienam asm. – \$130.19; dviems – \$92.88; trims – \$85.30; vaikui 12-17 m. – \$53.86; 6-11 m. – \$25.40; iki 6 m. – nemokamai. Penktadienį ir šeštadienį, su vakariene penktad.: vienam asm. – \$260.39; dviems – \$185.78; trims – \$170.61; vaikui 12-17 m. – \$107.73; 6-11 m. – \$50.79; iki 6 m. – nemokamai. Ketvirtad., penktad. ir šeštad., pusryčiai kasdien ir vakariene penktad. ir šeštad.: vienam asm. – \$349.04; dviems – \$237.13; trims – \$216.64; vaikui 12-17 m. – \$120.06; 6-11 m. – \$76.19; iki 6 m. – nemokamai. Smulkesnę informaciją teikia organizatoriai Rytis ir Vilija Bulotos: 514 344-8256 ar 514 946-7639 (mob.). El. paštas: viliabulota@hotmail.com arba bulota.rytis@gmail.com. Inf.

Vilniaus paslauga Kanadai

2008 m. gruodžio 3 d. Vilniuje gamintojų agentūra RGB filmavo 2010 m. Vankuverio žiemos olimpinėms žaidynėms skirtą reklamą klipą. Vilniečiai buvo kviečiami stebėti sostinėje nešamą tikrą olimpinį deglą ir tapti vaizdo klipo herojais. Pagal klipo, kuris bus rodomas Kanadoje, scenarijų, olimpinę ugnį miesto gatvėmis nešė ne sporto čempionas ar žvaigždė, o paprastas gyventojas. Klipo filmavimui buvo naudojamas originalus 2006 m. Torino žiemos olimpinis žaidynių deglas. Veikėjų kostiumai, scenarijus bei kitos detalės suderintos tiesiogiai su Vankuverio olimpinio žaidynių organizacinio komiteto atstovais. Filmavimo aikštelė buvo laikinai įsikūrusi Gedimino prospekte tarp seimo ir Lukiškių aikštės. Kanados gamintojų bendrovės “Code films” atstovė Gillian Marr teigė, kad olimpinį klipą nusprendė filmuoti Lietuvoje dėl gražių vaizdų, aukštos paslaugų kokybės ir didelės gamintojų patirties. Klipas filmuotas Vilniuje ir Kaune. RGB (“Reklamos gamintojų bazė”) – 2002 m. įkurta vaizdo klipų, filmų gamintojų agentūra. Lietuvių bendrovė yra gavusi reikšmingų tarptautinių apdovanojimų – 2007

m. tapo tarptautinio reklamos festivalio “Cannes lions” varžovais, 2006 ir 2007 m. užėmė prizines vietas Maskvos tarptautiniame reklamos festivalyje. RGB gamino muzikinius vaizdo klipus dainininkei Jurgai (“Fifth season”) ir “Sandman’s child”), grupei “Happyendless”. **LGITIC**

Žinios iš Lietuvos

• Kauno “Žalgirio” krepšininkai paskutinę reguliaraus Eurolygos sezono dvikovą namie baigė pergale, tačiau didelio džiaugsmo ji neatnešė. Kauniečiai savo aikštėje 105:94 nugalėjo Nansi SLUC komandą, bet vartai į “Top 16” ratą neatsivėrė – jiems buvo būtina pergalė ne mažesniu kaip 15 taškų skirtumu. Kelią į stipriausiųjų klubų 16-uką “Žalgiriui” nuties tik pergalė Barcelonoje ir SLUC arba Sopoto “Prokom” nesėkmės paskutiniame rate.

• Vilniaus “Lietuvos ryto” dublerių komanda laimėjo atrankines Eurolygos jaunimo varžybas. Baigmėje vilniečiai 87:70 nugalėjo Malaga “Unicaja” (Ispanija) jaunimo komandą su Tautvydu Saboniu.

• Vilniaus “Lietuvos ryto” krepšininkai naujus metus Europos taurės varžybose pradėjo pralaimėjimu Vilerban ASVEL klubui. Prancūzijos krepšininkai savo aikštėje pergalę po dramatiškos kovos šventė rezultatu 93:90. Vilniečiams tai buvo trečiasis pralaimėjimas E grupėje po penkių ratų.

SKAUTŲ VEIKLA

• “Romuvos” stovyklavietės valdyba dėkoja visiems už aukas a.a. Marytės Vasiliauskienės atminimui. Aukojo: AVS – \$1000; dr. J. Yčas – \$200; E. Valiūnienė, I.J. Meiklejohn, R. Vilis, M. Mikelėnas-McLoughlin – po \$100; P.B. Sapliai, I. Tarvydas, A.R. Žilinskai, A.V. Grybai, D. Rocca, A. Valadka, R. Stauskienė, E. Simonavičienė ir R.J. Karasiejai – po \$50; H.G. Lapai – \$40; T.B. Stanuliai – \$35; I. Kairienė – \$30; I. Ross – \$25; R.R. Kličius, K. Dambaras-Janowicz, O. Yčienė, S.P. Meiklejohn, N. Liačienė, A.S. Šileikos, Vaičiūnai, L. Kybartienė, M.R. Rusinai, D. Danaitis, G. Tarvydas, B. Danaitienė, V. Balsienė – po \$20.

• Sausio 8-oji. Puikus, saulėtas žiemos rytas. Po atostogų Vilniaus “Žalgirio” futbolininkai susirinko klubo bazėje, kur jų laukė daug žurnalistų. Bet slogioje aplinkoje išgirstos itin liūdnos žinios. Žaidėjams pasakyta, kad klubas sąskaitoje neturi nė cento, todėl jų atostogos pratėsiamos iki vasario mėnesio. Savininkai sako, kad ieško išeities, bet šiuo metu būklė yra tokia. Dėl skolų bazėje atjungta elektra, nėra vandens, todėl čia gyvenantys žaidėjai iš jos privalo išsikraustyti.

• Sausakimša sostinės ledo rūmų arena akimis ir gausiais plovimais ganė būrį pasaulio dailiojo čiuožimo žvaigždžių. Šiomet šokdami “Liepsnojančiame Kalėdų lede” šokėjai ant ledo Margarita Drobiazko ir Povilas Vanagas minėjo čiuožimo kartu 20-ąjį jubiliejų.

• Socialinės apsaugos ir darbo ministeris Rimantas Jonas Dagys susitiko su sportininkų organizacijų atstovais dėl jiems aktualių pasikeitimų socialinio draudimo sistemoje. Anot visų susitikimo daly-

vių, įvyko konstruktyvus ir geranoriškas pokalbis, kurio metu diskutuota, pasikeista informacija ir pasidalinta nuomonėmis. “Tikiuosi, mus išgirdo”, – vylėsi olimpinė čempionė Daina Gudžinevičiūtė.

• Sporto organizacijų atstovai – Kūno kultūros ir sporto departamento (KKSD) generalinis direktorius Algirdas Raslanas, Lietuvos krepšinio federacijos (LKF) pirm. Vladas Garastas ir generalinis sekr. Mindaugas Balčiūnas, Lietuvos futbolo federacijos (LFF) vicepirm. Gintautas Babravičius ir olimpiečiai D. Gudžinevičiūtė ir Edvinas Krungolcas – su ministru R.J. Dagiu aiškinosi apie pasikeitusias socialinio draudimo įmokas sportininkams ir klubams.

• Dviratininkė Simona Krupeckaitė, pasaulio dviračių tako taurės varžybų III raste Kolumbijoje iškovojo tris aukso medalius (keirino rungtyje, 200 m sprinte ir 500 m atskiro starto lenktynėse), o su Gintare Gaivenyte ir bronzos medalį komandų sprinto rungtyje, išrinkta geriausia 2008 metų gruodžio mėnesio sportininke. **VP**

affiliated

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI
Affiliated Insurance Management Inc.

- visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
 - konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
 - dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai
- 905-845-4201 ♦ 1-888-384-4444**

www.affiliatedinsurance.ca ♦ rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ĮAUGĘ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

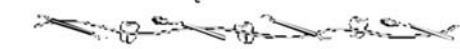

- ♦ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ♦ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ♦ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAIS
- ♦ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ♦ STERILŲ ĮRANKIAI

LIGONIUS PRIIMAME:
352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ (“parking”)

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE LAW FIRM

- ♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentų sudarymas
- ♦ palikimų tvarkymas
- ♦ nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809

Tinklapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: lawyers@pacelawfirm.com

Jaunimo suvažiavimas Urugvajuje

2009 m. sausio 3-11 d.d. Montevideo mieste, Urugvajuje vyko Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimas. Renginį organizavo Urugvajaus lietuvių jaunimo sąjunga (ULJS) kartu su PLJS ir Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) valdybos Pietų Amerikos reikalų komisijų pirminku prelatu Edmundu Putrimu.

Suvažiavime dalyvavo atstovai iš Argentinos, Urugvajaus, Brazilijos, Venezuelos, Kanados, Lietuvos ir PLB valdybos nariai. Įvyko "Studijų dienos", toliau vyks pasirengimas ateinančiam XIII Pasaulio lietuvių jaunimo kongresui Argentinoje, Urugvajuje ir Brazilijoje nuo 2009 m. gruodžio 22 iki 2010 m. sausio 7 d.

Diskutuota apie dabartinę jaunimo ir bendruomenės būklę Pietų Amerikoje ir įvairius būdus, kaip išlaikyti lietuvių ir pritraukti daugiau narių į jaunimo organizacijas.

Informacijai: Urugvajaus lietuvių jaunimo sąjunga (ULJS) uljsajunga@gmail.com; Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga (PLJS), Pietų Amerikos atstovas Juan Ignacio Fourment Kalvelis jkalvelis@com.

Rėmėjai: Lietuvių fondas, Pasaulio lietuvių bendruomenė, Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga, Kanados lietuvių bendruomenė, Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas (TMID) prie Lietuvos respublikos vyriausybės

PLJS inf.

TORONTO MAIRONIO LIETUVIŲ MOKYKLA

Lietuviškos spaudos draudimas ir tautinio atgimimo pradžia

Kiek aštuntokas gali parašyti per 25 minutes? Tiek laiko jiems buvo duota, norint sužinoti, ką jie atsimena apie ką tik baigtą laikotarpį – nuo lietuvių spaudos draudimo iki Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo. Nors buvo leista naudotis užrašais ir knygomis, maždaug du trečdaliai mokinių palinko ties savo darbais ir rašė tai, ką atsimena, niekur neieškodami pagalbos ir net negaišdami laiko jokiems ieškojimams. Nustebino ir lietuviškai sunkiau kalbantieji mokiniai, parašę labai puikius darbelius. Tikiuosi, kad jais pasidžiaugti galės ne tik mokinių tėveliai ir seneliai, bet ir visi laikraščio skaitytojai.

Toronto Maironio mokyklos 8 kl. mokytoja

Caras uždraudė spausdinti knygas lietuvių kalba 1864-1904 metais, ir tik rusiškai spausdintos knygos buvo leidžiamos. Jas spausdino Prūsijoje, daugiausia Tilžėje. Beveik 5.5 milijonai knygų buvo išspausdinta Mažojoje Lietuvoje. Apie 380,000 buvo atimta žandarų. Lietuvoje rusai sunaikino tiek knygų, kiek jų būtų 40,000 bibliotekų. Knygnešiai nešė rankraščius į spausdintuves ir knygas – iš spausdintuvių, jas platino po visą Lietuvą. Jų nebaugino nei kratos, nei trėmimas į Sibirą. Jie pasiūkiojo tautai. Kartais papirkdavo žandarus. Mokytojai, kurie slapta mokė vaikus, buvo vadinami daraktoriais. Jie stengėsi sustiprinti katalikybę, dorą, lietuvių ir kelti pasipriešinimą rusinimui. Tuo metu gyveno Jonas Biliūnas. Jis buvo pirmasis lietuvių rašytojas, kuris pasirinko literatūrinį darbą vienintele savo profesija. Jis yra psichologinio apsakymo pradininkas. Iš jo kūrinių galime suprasti, kad jis

jautriai ir išmintingai žvelgė į pasaulį. Tuo metu taip pat gyveno rašytojas ir švietėjas Motiejus Valančius.

Vanessa Valiulytė

Jurgis Bielinis buvo knygnešys. Jis nešė knygas iš Prūsijos į Lietuvą. Tai nebuvo legalu, nes tada Lietuva priklausė Rusijai. Motiejus Valančius buvo vyskupas Lietuvoje. Jis kovojo su alkoholio gėrimu ir rūkymu. Jis labai stengėsi, kad vaikai gautų išsilavinimą. Vincas Kudirka buvo poetas ir rašytojas. Jis parašė Lietuvos himną. Jam vaikystėje buvo gėda kalbėti lietuviškai, bet vėliau jis išleido svarbų laikraštį *Varpas*. **Adomas Grybas**

Šiais metais aš išmokau apie knygnešius ir kaip jie nešė knygas. Apie Motiejų Valančių, kuris gyveno 1801-1875 m. ir parašė apsakymą *Gustelis sukčius*. Jonas Biliūnas gyveno 1891-1907 m. Aš išmokau Maironio *Lietuva brangi*. **Adelė Pabrėžaitė**

JAUNIMO ŽODIS

Kanados studentai, stokite į Išeivijos studentų stažuotę Lietuvoje!

Išeivijos studentams atsirado nauja galimybė stažuotis Lietuvoje pagal Lietuvos-išeivijos stažuotės (LISS) programą.

Šūkis "Dirbk ir tobulink studijas" apibrėžia šios naujai įkurtos programos tikslą – suteikti galimybę universiteto amžiaus studentui gyventi Lietuvoje nuo keturių iki aštuonių savaitių ir pagilinti studijas kasdien dirbant darbą pagal savo mokslo specialybę. Birutė Bublienė, aktyvi Detroito apylinkės visuomenininkė, dirbusi su jaunimu stovyklose, organizacijose per 40 metų ir pati augindama universiteto amžiaus vaikus, sugalvojo šį projektą. Savo iniciatyva ir padengdama pragyvenimo išlaidas, Birutė 2005 m. pakvietė pirmuosius studentus atvykti ir dirbti Lietuvoje. Tais metais jaunimas programą pavadino "Mama Bubs" vardu ir per kitus trejus metus 12 studentų iš JAV išvyko į Lietuvą padirbėti savo mokslo srityje.

JAV LB pirmininkas Vytautas Maciūnas, išgirdęs apie jos vykdomą projektą, pasiūlė, kad programa taptų dalis JAV LB iniciatyvų ir pakvietė Birutę į Bendruomenės valdybą vykdomosios vicepirmininkės pareigoms bei toliau globoti oficialiai pavadintą LISS programą.

Ši programa buvo apibūdinta XIV Mokslo ir Kūrybos simpoziumo sesijoje Čikagoje lapkričio mėn. "Išeivijos studentų stažuotės programa Lietuvoje" vardu. Sesijai vadovavo programos steigėja Birutė, ir asmeninius pranešimus padarė trys studentai, stažiuavęsi Lietuvoje praeitą vasarą.

Lina Bublytė, 23 metų studentė, baigė Oakland universitetą Ročesteryje, Michigan valstijoje BSN bakalauro laipsniu medicinos fakultete medicinos sesers specialybei. Dvejus metus stažavosi Lietuvos ligoninėse, našlaičių namuose ir kitur. Dirbdama Lietuvoje išmoko savarankiškai gyventi ir patirti krašto kasdienybę. Lina papasakojo savo nuotykius mokantis naudotis troleibusais vykstant į darbą, bei apie maisto apsipirkimą ir gaminimą naujoje aplinkoje. Ateityje žada grįžti gydyti Lietuvos vaikus.

Paulius Riškus, studijaujantis mediciną Čikagos universitete, dirbo Vilniaus Santariškių ligoninės onkologiniame skyriuje praeitą vasarą. Šis skyrius daro vėžio šalinimo operacijas ginekologijos, urologijos, kaklo, stuburo, plaučių, krūtinės ir kt. "Aš mačiau tokių ligų, apie kurias teko tik skaityti medicinos knygose," sakė Paulius. "Ste-

sugrįžtų vasarą. Vladas dėkojo Pauliui, kuris, jo žodžiais, "angelas, atsiųstas Dievo".

Daiva Ragaitė studijuoja teisę, ir jos darbas vaikų internate Lietuvoje padėjo jai pasirinkti tolesnę studijų ir profesijos kryptį. Padirbusi Lietuvoje Daiva pamatė socialines problemas Lietuvoje, apie kurias anksčiau nežinojo, ir provokuojančių dalykų apie

2008 m. Lietuvos-išeivijos stažuotės programos dalyviai su vedėja B. Bubliene (viduryje)

bėjau operacijas, dirbau su ligoniais ir gavau labai daug informacijos apie medicinos situaciją Lietuvoje."

Paulius praleido kiek laiko ir slaugos namuose, kuriuose žmonės po įvairių operacijų gauna pagalbą ir fizinę terapiją. Čia susipažino su Vladu Diržiu, 55 metų vyru, kuris nuo liemens paralyžiuotas po sunkios automobilio avarijos.

Iš pradžių Paulius su Vladu bendravo angliškai, kad Vladas galėtų geriau pramokti anglų kalbos, kurios jau mokėsi dvejus metus. Vėliau su Pauliaus žiniomis ir pažįstamais gydytojais JAV suteikė galimybę pristatyti Vladui naujų vaistų, kuriuos naudoja kamieninės ląstelės padeda sutvarkyti sužalotus kūno organus. Jie Lietuvoje dar nežinomi. Su šia pagalba ir vaistais, Vlado sveikata po truputį gerėja. Pasidarė lengviau judinti pirštus ir kitas kūno dalis. Miega geriau ir geriau jaučiasi. Sesijos metu Paulius per "Skype" paskambino Vladui, ir visi dalyviai išgirdo jo džiaugsmą, kad susipažinęs su Pauliumi ir ilgisi, kad

įvaikinimą. Ši patirtis sustiprino susidomėjimą tarptautine teise ir socialiniu teisingumu. "Ši stažuotė padėjo man siekti advokatūros profesijos tarptautinio įvaikinimo ir žmogaus teisių srityje," sakė Daiva.

Birutė sakė, kad iki šių metų studentai sumokėjo visas savo išlaidas – kelionę, pragyvenimą ir t.t. – bet 2009 metams gal bus įmanoma paskirti stipendijas. LISS programa suranda stažuotę Lietuvoje. Darbas turi būti penkias dienas per savaitę su patyrusiais profesionalais. Studentų apgyvendinimu ir viešnagės rūpinasi ir koordinuoja LISS atstovybės patarėja. Prieš išvykstant studentams surengiami paruošiamieji kursai. Kanados studentai, susidomėję stažuotės programa, turi sumokėti registracijos mokesį ir turėti santaupų pragyvenimo išlaidoms. Galbūt Kanados kandidatams bus paskirtos stipendijos iš labdarininkų darbų šalpos organizacijų Kanadoje.

Pagrindiniai reikalavimai dalyviams – mokytis universitete, suprasti, kalbėti ir rašyti lietuviškai. Norintys užsiregistruoti 2009 metų stažuotėms, parašyk su visais dokumentais LISS turėtų pasiųsti iki 2009 m. kovo 1 d. Galima kreiptis tiesiog į LISS vedėją Birutę Bublienę šiuo elektroniniu pašto adresu birutebublys@comcast.net. Daugiau informacijos galima rasti www.Listudentustazuote.com arba www.lithuanianinternships.com. **R. Šiūlytė-Kličienė**

ONTARIO LAND SURVEYOR

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.P.

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

E-mail: tomsenkus@rogers.com

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

Jūsų paslaugoms atidaryta antra – nauja stomatologinė klinika

**Waterside
DENTAL**

**9thLine
Dental**

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271-7171

115 Lakeshore Road E.
Mississauga, ON L5G 1E5
www.watersidedental.ca

(905) 785-3900

104-3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, ON L5N 0A5
www.9thlinedental.ca

MIRTIES PRANEŠIMAS

AŲA
AGOTA BIRUTĖ PETRAITIENĖ-
KLEINIENĖ,

mūsų mylima mama, po ilgos ligos mirė Toronte, Slaugos namuose 2008 m. gruodžio 17 d. Palaidota Šv. Jono lietuvių kapinėse gruodžio 23 d. Visa jos šeima liūdi.

Ilsėkis ramybėje –

ŠEIMA

AŲA

MARYTEI VASILIAUSKIENEI,
mūsų ilgametei valdybos narei, mirus,

nuoširdžią užuojautą reiškiamo jos dukrai GIEDREI ABROMAITIENEI su šeima bei visiems artimiesiems –

KLB Krašto valdyba

AŲA

ŽIBUTEI GVILDYTEI-
REINER

mirus,

užjaučiame gilioje netektyje mūsų draugę motiną LIUDĄ GVILDIENĘ, seserį RŪTĄ POŠKIENĘ, brolius MIKUTĮ, PETRĄ ir ARĄ.

Dalinamės Jūsų skausmu –

G.V. Butkiai

L. Matulevičienė

S.A. Ciplijauskai

D.A. Zakarevičiai

PADĖKA

AŲA
LIUDA JURĖNIENĖ

iškeliavo amžinybėn 2008 m. lapkričio 29 d.

Nuoširdžiai dėkojame Prisikėlimo parapijos kun. Pijui Šarpnickui, OFM, už suteiktą Ligonio sakramentą, kun. A. Simanavičiui, OFM, už laidotuvių Mišias; kun. Pijui Šarpnickui, OFM, už velionės lankymą ligoninėj ir maldą prie karsto ir Irenai Matusevičiūtei už Rožinį prie karsto laidotuvių namuose; diakonui Jurgiui Jurėnui už pamokslą Mišių metu ir maldą prie kapo; D. Viskontienei už parengtą Mišių muziką ir giedojimą; D. Radtke už vargonavimą ir giedojimą; solistui Gregory Cross už giedojimą; Mindaugui Gabriui už smuikavimą; Dainai Norkutei ir Suzanne Kekely už giedojimą; Julytei Ruslienei ir Juozui Norkui už skaitinius.

Dėkojame visiems, kurie Mamytę aplankė ligoninėj ir prižiūrėjo. Ačiū visiems mieliems draugams, giminėms bei pažįstamiems už aukas, užprašytas Mišias, gėles ir užuojautos žodžius raštu bei asmeniškai, ir glosnumą; karsto nešėjams F. Polyak, J. Norkui, P. Jurėnui, R. Rusliui ir D. Jurėnui. Ačiū G. Kobelskienei už pietus ir giminėms už pyragus. Dėkojame aukų rinkėjoms M. Povilaitienei ir B. Kazlauskaitei.

ŠEIMA

AŲA

GRAŽUTĖ
ŠLAPELYTĖ-
SIRUTIENĖ

mirė 2009 m. sausio 5 d.
Santa Monica, CA,

sulaukusi 99 metų amžiaus. Amerikoje liūdi Šlapelių šeimos – Milda Graužinytė, Regina Graužinytė-Solomon ir Rasa Šlapelytė-Dilger su šeimomis, velionės a.a. vyro Aloyzo giminaitis Antanas Dundzila su sūnumis, Lietuvoje giminaitė Alma Gudonytė ir Aloyzo Siručio giminaičiai. Velionė buvo uoli lietuviškųjų reikalų puoselėtoja bei rėmėja, po Nepriklausomybės atstatymo Vilniuje įsteigusi savo tėvų vardo muziejų.

Atsisveikinus Santa Monica mieste, palaikai bus laidojami Vilniuje, Rasų kapinėse. Laidotuvėmis Santa Monica mieste rūpinasi Gates Kingsley direktoriai, tel. 310 395-9958; Vilniuje – M.J. Šlapelių vardo namas-muziejus, tel. 2-61-07-71.

ŠEIMA

AŲA

ŽIBUTEI GVILDYTEI-REINER

mirus,

gilią užuojautą reiškiamo jos mamytei v.s. LIUDAI GVILDIENEI-YČIENEI su vyru JONU, velionės vyrui, sūnums, seseriai s. RŪTAI POŠKIENEI, broliams MIKUI, PETRUI, ARUI su šeimomis bei visiems artimiesiems –

*Toronto skautininkių/kų draugovė,
Toronto “Šatrijos” ir “Rambyno” tuntai,
“Romuvos” stovyklavietės valdyba*

PADĖKA

MYLIMAS VYRAS, TĖTIS IR
TUKAS

AŲA
JERONIMAS
BIRŠTONAS,

po sunkios ligos 2008 m. lapkričio 9 d., išgyvenęs 86 metus, užgesus gyvybės žiburėliui, tyliai mus paliko.

Nuoširdžiai dėkojame prel. Jonui Staškevičiui už suteiktą Ligonio sakramentą, už maldas laidotuvių namuose, atnašautas šv. Mišias Lietuvos kankinių šventovėje ir už palydėjimą į amžinojo poilsio vietą. Dėkojame vargonininkei sol. Danguolei Radtkei už gražias giesmes. Nuoširdus ačiū visiems už tokį gausų velionies lankymą laidotuvių namuose ir šventovėje; už užprašytas šv. Mišias, gėles; nuoširdi padėka už pareikštas mums užuojautas raštu bei spaudoje, aukas “Parkinsons Society” ir *Tėviškės žiburiams* Jeronimo atminimui. Dėkojame J. Gurklienei už skaniai pagamintus laidotuvių pietus ir poniams už skanius suneštus pyragus. Iš gilios širdies dėkojame vyro broliui Vytiui, brolienei Danutei Puzerienei, visiems draugams bei pažįstamiems.

Su giliu liūdesiu –

*žmona Irena, vaikai Roma, Aida, Aldona,
Jonas, Vincas ir Benius su šeimomis*

KESMINAS
ART STUDIO

PAMINKLAI

- ♦ granitas, bronzos, medis
- ♦ nemokami paminklų projektai, konsultacijos
- ♦ skulptūros (paminklinės ir dekoratyvinės)

Telefonas (905) 510-4707

El.paštas: **kkesminas@hotmail.com**

SKAITYTOJAI PASISAKO

Gerb. Redakcija, KLKM dr-jos Hamiltono skyriaus Valdybos vardu sveikinu visus Jūsų darbuotojus su Šv. Kalėdomis ir Naujais metais.

Jūs, mielieji, esate kaip tiltas, kuris jungia lietuvišką bendruomenę Kanados erdvėje ir teikia viltį, kad ryšys su Tėvyne visada bus gyvas. Ačiū jums už vaisingas pastangas, už su meile dirbamą darbą, kuriuo mes visi nuoširdžiai džiaugiamės. Linkime asmeninės laimės ir kūrybinės sėkmės ir ateinančiais metais. **ME**

DĖMESIO LIETUVIAMS!

Nesiųskite į Lietuvą pinigų ir čekių laiškuose, nes pasinaudoja nesąžiningi Lietuvos pašto tarnautojai ir bankai. Perspėja nukentėjusi.

(Redakcijai pavardė žinoma)

DRAUGE KURKIM

Prieš Kalėdas Lietuvos užsienio reikalų ministeris Vygandas Ušackas savo kalėdiniame sveikinime lietuviams, gyvenantiems užsienyje tarp kitko yra pasakęs: “Kad ir kur būtume, kurkime mūsų valstybę drauge”. Negi jis nežino, kad Lietuvos valdžia nenori duoti užsienio lietuviams Lietuvos pilietybės, tai kaip mes galime be Lietuvos pilietybės kurti Lietuvos valstybę drauge?

L. Stankevičius,
Montreal, QC

GALŲ GALE...

Nežinau, kodėl lietuviškuose laikraščiuose yra priimta ir rašoma, kad švenčiant gimtadienį tokiai ar tokiam buvo *SU-GIEDOTA Ilgiausių metų*. Visi žinome, kad *Ilgiausių metų* nėra giesmė, tai kodėl giedame?

Ir štai, galų gale, *Tėviškės žiburiuose*, lapkričio 6 dienos laidoje, Šv. Kazimiero parapijos skiltelėje VL rašo, kad visi *PADAINAVO Ilgiausių metų*. Sveikinu VL!

E. Skiotys,
Farmington Hills, MI
(Nėra klaidos sakant pagiedojo dainą. **Red.**)

ATSIŲSTA PAMINĖTI

Birutė Kemežaitė GYVENIMO SIMFONIJĄ, poezija, 152 psl. ir kieti viršeliai, Kaunas, 2008 m. Redagavo autorė; spausdino AB spaustuvė “Spindulys”. Tai penktoji autorės eilėraščių knyga. Tiražas ir kaina nepažymėti.

IŠSINUOMOČIAU kambarį Toronte (laikini). Tel. 1 630 863-0894, 1 773 799-7405.

ATLIEKAMĖ visus vidaus ir išorės remonto darbus. Dažome, dedame grindis, plyteles. Mūrinių darbų – plytos, akmuo. Skambinti Vytautui tel. 905 272-2016 arba 647 400-1153 (cell). Vokiškas patyrimas.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 ext. 26 dienos metu.

JOTVA CONSTRUCTION. Atlieka staliaus, vidaus sienų (dry-wall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, “plumbing” darbus. Skambinti Algiui tel. 905 824-9821 arba 416 882-8531.

Vilniaus radijo laidos užsieniui girdimos kasdieną, 7 v.v. 9875 kHz dažniu, 31 m bangos ruožė.

Toronto slaugos namų "Labdara" gyventojai savo kalėdinės šventės metu 2008 m. gruodžio 7 d. Dešinėje gyventojams giesmes gražiai giedojo Adriana Karkaitė-Verbylienė, Eugenija Ambrozaitytė-Brown, Judita Ambrozaitytė-Torrao, Tomas Ambrozaitis

SU ŠTURMU

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU

905•271•8781

PETRAS ŠTURMAS

Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

ROYAL LEPAGE

*Namą ar butą perkant,
parduodant Jums sąžiningai
patarnaus ir patars*

DAIVA DALINDA

B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871
Namų – 416-763-7297

Tinklalapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES,
PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
Fondas
Foundation
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1
Tel.: 416-889-5531

Elektroninis paštas: klfondas@on.aibn.com

*Per 46 metus Jūsų sutelktas 4,94 mln. dol. Fondo
pagrindinis kapitalas davė 3.15 mln. dol. pelno lietuviybės
išlaikymui Kanadoje, humanitarinei pagalbai Lietuvoje
bei stipendijoms lietuvių studentams.*

**Remkime Kanados lietuvių fondą
ir prisiminkime jį savo testamentuose!**

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p.
Telefonas atsakomas nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.p.p.
Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

BLOOR-ISLINGTON, prie
pranciškonų parapijos; 2
miegamųjų pietų vakarų
kampinis "condominium"
su dviem garažo vietomis,
kas labai retai pasitaiko.
Penkių minučių nuotolis
nuo požeminio. Geras
Ontario ežero vaizdas.
Nauja kaina \$259,900.

SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, broker
RE/MAX WEST REALTY tiesiog 416-879-4937
ar į namus 416-231-4937

Prisikėlimo

Kredito kooperatyvas

3 Resurrection Road, Toronto, Ontario M9A 5G1
Tel.: (416) 532-3400 Fax: (416) 532-4816

**Prisikėlimo kredito kooperatyvo valdyba praneša, kad 2008 metus užbaigę
sėkmingai ir dalį pelno sugrąžino savo nariams:**

- * taupytojams išmokėjo **20%** papildomų palūkanų už visas santaupų
palūkanas, prirašytas iki 2008 metų pabaigos ir
- * skolininkams sugrąžino **10%** už visas palūkanas, sumokėtas
kooperatyvui iki 2008 metų pabaigos.

Iš viso grąžinta nariams \$545,750.95

Papildomos ir sugrąžintos palūkanos yra įrašytos narių taupomosiose sąskaitose

MILMANTAS Immigration & Translation Services

Teikia paslaugas imigruojant į Kanadą pagal: kvalifikuotų darbuotojų,
verslo, šeimos narių laidavimo, H & C bei auklių ir prižiūrėtojų programas

Ir kitas imigracines paslaugas: gaunant studento vizas, darbo leidimus ir
garantus, paduodant pilietybės ir nuolatinio gyventojų statuso pareiškimus

Verčia dokumentus iš anglų į lietuvių ir iš lietuvių į anglų kalbą

DALIA MILMANTAS, CSIC, licencijuota Kanados imigracijos konsultantė

T 647 342 7301 || F 647 435 7528 || dmilmantas@rogers.com

Darbo patirtis imigracijos srityje nuo 1999 m. || Galime konsultuoti vakarais ir savaitgaliais

Bloor West Village
DENTAL CARE
Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas
Dr. I. Matiu
2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

ATEITININKŲ ŽINIOS

• Kvietimas į "Salsa" vaka-
ronę šeštadienį, sausio 31, 8
val. vakaro Prisikėlimo parapi-
jos patalpose. Toronto sendrau-
giai ateitininkai kviečia visus –
jaunus ir pagyvenusius, sušilti ir
linksmai pabendrauti vakaro-
nėje. Arūno Radtkės ir Toronto
"Dance Salsa" grupės mokyto-
jos Velinos dėka, turėsime pro-
gos išmokyti šokti "Salsa". Pasi-
smaguriausime meksikietiškais
užkandėliais ir gėrimais bei
smagiai pabendrausime. Įėjimo
kaina – \$10 prie durų. Lauksi-
me visų! Nepamirškime apsiaui-
ti savo "raudoną batelių". Inf.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ PRENUMERATORIAMS:

jeigu savaitraščio
pristatymas vėluoja daugiau
kaip 3-4 dienas, pateikite
savo adresą

**KANADOS PAŠTO
BENDROVEI**

tel. 1-800-267-1177

arba el. paštu, tinklalapyje
www.canadapost.ca (pasirin-
kite Resources skyriuje
"Contact us", tada "General
Customer Service")

DOSNI ŠIRDIS...
GYVENA AMŽINAI

LABDAROS lietuvių slaugos namų gyventojai
visuomet šiltai priims jūsų norą pagerinti jų buitį
ir bus dėkingi už paskirtas aukas bei palikimus.

SKAMBINTI: 416-232-2112/402

Norintys paaugoti savo laiką savanoriaujant
suteiktų gyventojams didelio džiaugsmo.

SKAMBINTI: 416-232-2112/403

ADRESAS: 5 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1

tinklalapis: www.labdara.ca; el-paštas: finance@labdara.ca
LABDAROS fondas išrašo pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių

TORONTONT

Anapilio žinios

• Šį savaitgalį savo aptarnaujamose parapijose minėjo me Lietuvos laisvės gynėjų dieną, kai 1991 m. sausio 13 d. Vilniuje nuo sovietinės kariuomenės žuvo 14 beginklių Lietuvos laisvės gynėjų: Loretą Asanavičiūtę, Virginijų Druskis, Darius Gerbutavičius, Rolandas Jankauskas, Rimantas Juknevičius, Alvydas Kanapinskas, Algimantas-Petras Kavoliukas, Vytautas Koncevičius, Vidas Maciulevičius, Titas Masiulis, Alvydas Matulka, Apolinaras-Juozas Povilaitis, Ignas Šimulionis ir Vytautas Vaitkus.

• Naujųjų metų dieną parapijos salėje kavute ir pyragaičiais vaišino Anapilio Motėrų būrelis.

• Sausio 6, antradienį, iš Lietuvos kankinių šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse palaidotas a.a. Ipolitas Tauteras, 99 m. amžiaus, pradžioje po karo atvykęs su šeima į Montrealį, o vėliau persikėlęs į St. Catharines.

• Mirė mūsų ilgametis parapijos choro narys a.a. Stasys Janavičius, 93 m. amžiaus. Palaidotas iš Lietuvos kankinių šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse sausio 13, antradienį.

• Sausio 18, sekmadienį, tuoj po 2 v.p.p. Mišių, Gerojo Ganytojo misijos kavinėje įvyks KLB Wasaga Beach apylinkės metinis susirinkimas.

• Parapijos metinis susirinkimas įvyks sausio 25, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių parapijos salėje. Prašome visas tarybos sekcijas iki to laiko sušaukti savo posėdžius ir paruošti veiklos pranešimus susirinkimui.

• Sutvirtinimo sakramentui pasiruošimo pamokos vyks ta sekmadieniais po 9.30 v.r. Mišių klebonijos posėdžių kambaryje.

• Pirmosios Komunijos pasiruošimo pamokos vyks ta sekmadieniais po 9.30 v.r. Mišių klebonijoje.

• *Žodis tarp mūsų* knygelių sausio-vasario laidą platina A. Augaitienė sekmadieniais parapijos salėje.

• Anapilio sodybos vaikų ir jaunimo choro “Gintarėliai” išleistą vaizdoplokštinį (DVD) dainų albumą galima įsigyti mūsų parapijos Anapilio knygyne arba skambinant Alicijai Bansevičienei tel. 905 826-6207.

• Anapilio knygyne galima įsigyti *Lithuanian Heritage* lapkričio-gruodžio numerį ir vaikų dainelių bei eilėraščių garsaploktę (CD) “Pučia vėjas”. Taip pat galima įsigyti Montrealio lietuvių choro kalėdinių giesmių garsaploktę (CD) “Adeste Fideles”, Algio Statkevičiaus paruoštą mūsų parapijos 80-mečio šventės vaizdoploktę (DVD), o vaikučiams – Richard Scarry *Mano žodyną* ir Vytės Nemunėlio *Meškiuką rudnosiuką*. Šiuo metu knygyne išparduodamos nupiginta kaina senesnės knygos.

• Mišios sausio 18, sekmad.: 9.30 v.r. už Išganičių šeimos gyvus ir mirusius; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje sausio 18, sekmad., 2 v.p.p. už a.a. Vytautą Dobilą; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje sausio 17, šeštad., 3 v.p.p. už a.a. Antaniną ir Modestą Pušinskus.

Prisikėlimo parapijos žinios

• Praeitą sekmadienį per 10.45 v.r. Mišias giedojo “Vолгунгс” choras, o ši sekmadienį giedos parapijos “Retkartinis” choras. Pamokslus praeitą sekmadienį per visas Mišias sakė kun. Jonas Bacevičius, OFM.

• Sausio 11 d. popiežiaus Jono Pauliaus II buvo paskelbta visam pasauliui kaip Ligonijų diena. Ryšium su tuo, ši šeštadienį, sausio 17, 4 v.p.p. kun. Jonas Bacevičius, OFM, ves lengvai ir sunkiai sergantiems ligoniams pamaldas, kurių metu ligoniai bus patepami sergančiųjų aliejumi. Visi ligoniai ir sveiki yra kviečiami pamaldose dalyvauti.

• KLKM draugijos parapijos skyriaus moterys po švenčių pertraukos, sekmadieniais vėl pardavinėja pyragus.

• Sausio 10 d. Mišomis į amžinybę buvo palydėta a.a. Žibutė Gvildytė-Reiner, 60 m. Kowkesbury, ON, mirė a.a. Bronius Dauginis, 79 m.; paliko seserį Liną Juzukonienę, brolių Walterį ir daug giminių Kanadoj, JAV, Vokietijoje ir Lietuvoj. Lietuvoje mirė a.a. Ona Karliauskienė, ses. Paulės dėdienė, New Meksikoj mirė a.a. Marija Švitrinė, Onos Taseckienės sesuo.

• *Žodis tarp mūsų* sausio ir vasario mėnesių knygutės padėtos šventovės prieangyje.

• Ateitininkai sendraugiai organizuoja “Salsa” vakaronę sausio 31 d., 8 v.v. parapijos patalpose.

• Parapijos kavinė, kuriai vadovauja Gražina Valintienė, po švenčių pertraukos vėl veikia įprasta tvarka.

• Aukų vokeliai yra padėti šventovės prieangyje. Prašom juos pasiimti taip sumažinant persiuntimo išlaidas.

• “Kretingos” stovyklavietė, Vasagoj, stovyklos vyks šia tvarka: angliskai kalbantiems lietuvių kilmės vaikams liepos 5-18 d.d., o lietuviškai kalbantiems liepos 19-rugpjūčio 1 d.d. Norintys būti vadovais stovyklose pirmą kartą turi paduoti prašymus iki sausio 31 d., o jau patyrę vadovai iki vasario 28 d. Pirmas stovyklos programos komiteto posėdis vyks sausio 20 d., 7 v.v. parapijos patalpose. Visų vadovų posėdis bus kovo mėn.

• Mišios sekmad., sausio 18: 8 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; 9 v.r. už a.a. Petronėlę Saulėkienę; 10.45 v.r. už a.a. Joną Dirmantą, už a.a. Danutę Keršienę (3 met.), už a.a. Vytautą ir Mariją Blažaičius; 12.15 v.d. už a.a. Oną Anskienę (10 met.).

PUNIA CONSTRUCTION LTD.

REMONTAI
vidaus ir išorės; 15-os metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.

Perkant ar parduodant namą verta paskambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI

cell: (416) 560-0122
namų: (905) 848-9628

Išganytojo parapijos žinios

• Pamaldos sausio 18 d., 9.30 val. ryto; jas ves Paulius Kravėcas.

• Pamaldų sekmadienį, sausio 25, nebus.

• Vasario 1 d. pamaldos 9.30 val. ryto su Šv. Komunija, po kurių vyks Motėrų draugijos susirinkimas šventovės patalpose.

Lietuvių Namų žinios

• Kiekvieną sekmadienį Lietuvių Namų svetainėje nuo 11 v.r. iki 2 v.p.p. vyksta tradiciniai sekmadieniniai pietūs. Bare “Lokys” popiečių metu rodomi lietuviški koncertai bei filmai. Kviečiame visus pietauti Lietuvių Namuose. Auto aikštelė atvykusiems pietų nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p. nemokama.

• Bare “Lokys” galima stebėti tiesiogines sporto (vyks ta Eurolygos varžybos), pramogines bei informacines Lietuvos televizijos transliacijas. Dėl platesnės informacijos, programų tvarkaraščio ir laiko prašome skambinti į LN raštinę tel. 416 532-3311 arba į barą tel. 416 534-8214.

• Lietuvių Namai ieško tarnautojų darbui nepilnu laiku renginių metu bei virėjų, valytojų. Kreiptis į vedėją tel. 416 532-3311.

Maironio mokyklos žinios

• Dėmesio, tėveliai! Sausio 17 d. jus visus kviečiame į mokyklą pasikalbėti su mokytojais ir pasiimti mokinių pažymėjimus.

Živilė

Lietuvos vaikų dienos centrams aukojo: \$200 – I. Nacevičienė, B. Sriubiškis, M. Zubrickienė; \$100 – A. Jagėlienė, L. Radzevičius, O. Rimkienė; \$60 – E. Janeliūnas.

Lietuvos “Caritas” federacijai remti komitetas Toronte nuoširdžiai dėkoja visiems aukotojams. **BB**

Gintaras Leperskas kreipiasi į visuomenę draugijos “Žagariečiai” vardu, prašydamas atsiliiepti Žagarės nepamiršusius žmones ir jungtis juos į draugiją. Buvę žagariečiai kviečiami prisidėti prie Žagarės vardo garsinimo, miesto atgaivinimo, kultūros puoselėjimo. Rašyti galima adresu: info@zagarieciai.lt.

A.a. Stasys Ilgūnas, 91 m. amžiaus, mirė sausio 4 d. Ročesteryje, kur jis ilgą laiką gyveno ir reiškėsi įvairiose liet. gyvenimo veiklose – skautų vadovas, tautinių šokių mokytojas, Bendruomenės veikėjas, grimootojas, perukų gamintojas, su teatru susietas nuo Kau-no laiko. Daug dirbo Hamiltono “Aukuro” teatrui, kuriam vadovavo Elena Dauguvietytė-Kudabienė. Daugelis velionį prisimena kaip pareigingą, darbštų ir visuomet geros nuotaikos bičiulį. O tie prisiminimai ir bus pats brangiausias palikimas.

Tėviškės žiburių 60-metį švęsime balandžio 18, šeštadienį – bus D. Polikaičio vyrų seksteto koncertas Anapilio didžiojoje salėje. Kviečiame visus šią datą rezervuoti!

MERGINA IŠ LIETUVOS, baigusi socialinį darbą, turinti praktikos darbo su vaikais, gali prižiūrėti vaikus, valyti namus. Skambinti Eglei tel. 416 621-1926.

MONTREALQUE

Aušros Vartų parapija

Aušros Vartų parapijos susirinkimas ir rinkimai įvyks vasario 1 d. Bus pateikta praėjusių metų finansinė apyskaita ir rinksime du naujus parapijos tarybos narius. Kandidatas turi būti sumokėjęs parapijos mokesį, pasiūlytas dviejų parapijiečių ir sutinkas kandidatuoti. Siūlymus raštu prašoma įteikti klebonui iki sausio 25 d.

A.a. Andrius Latvaitis, 95 m. amžiaus, mirė sausio 3 d. Po pamaldų laidotuvių koplyčioje Lonqueuil, QC, sausio 8 d. palaidotas. Liūdi duktė, du vaikaičiai, sesuo St. Hyacin, QC, o kita Lietuvoje ir daug brolvaikių bei kitų artimųjų abiejose Atlanto pusėse.

A.a. Vytautas Gečas, 78 m. amžiaus, mirė sausio 7 d. po ilgesnės ligos. Rožinis buvo kalbamas Aušros Vartų šventovėje sausio 11 d., 7 v.v. Laidotuvių Mišios vyko sausio 12 d., 10 v.r. Laidojamas Notre Dame des Neiges kapinėse prie motinos ir kitų artimųjų. Liūdi seserys Milana, Irena su vyru Jonu, seserų vaikai, vaikaičiai ir pusseserė Alvera. Brolis Feliksas ir sesuo Sofija mirė seniau. **DS**

Šv. Kazimiero parapija

Sekmadienį, sausio 4, klebonas kun. Aloyzas Volskis aukojo Mišias Trijų Karalių šventės proga. Choras giedojo kalėdines giesmes. Sol. Guy Zenaitis pagiedojo *Ave Maria*. Po šv. Mišių vyko metinis parapijiečių susirinkimas salėje. Pirmininkė Alice Skrupskytė pradėjo susirinkimą ir paaiškino darbotvarkę. Linda Visockaitė-Poole, parapijos sekretorė, buvo pakviesta parašyti protokolą. Jeannie Benienė ir Albina Astrauskienė sutiko tikrinti rinkimų rezultatus. Parapijos sekretorė pranešė, kad reikia išrinkti 2 naujus narius į parapijos komitetą. A.a. Leo Šimonėlio ir Alberto Dasio pareigas 2008 metais užėmė ir gruodžio mėn. užbaigė Nijolė Šukienė ir Alice Skrupskytė. Parapijiečiai pasiūlė jas palikti, ir jos buvo išrinktos aklamacijos būdu. Susirinkimą baigiant vyko klausimai ir nuomonių pareiškimai. Po to visi vaišinosi parapijos komiteto paruoštais užkandžiais, pyragais ir kava. Donna Mozuraitienė atnešė į salę gimtadienio tortą su uždegtom žvakėmis. Atšvęsti trys gimtadieniai – pirmininkės Alice Skrupskytės, komiteto narės Nijolės Šukienės ir Juozo Mozuraičio. Visi padainavo *Ilgiausių metų*.

A.a. Rita Bagatavičienė (1929-2009) mirė sausio 4 d. Liūdi vyras Zigmas, sūnus David (Linda) Montrealyje (Beaconsfield) ir Paul (Monique) Toronte, vaikaičiai Christina, Julie, Adam ir Patrick. Klebonas kun. Aloyzas Volskis aukojo gedulines Mišias. Palaidota Cote-des-Neiges kapinėse. Daugelį metų Rita buvo Šv. Onos draugijos išdininkė, priklausė Šv. Elzbietos draugijai ir “Auksiniam rateliui”. Šeima prašė aukas pasiųsti į “Alzheimer Society of Canada”. **VL**

Montrealio Šv. Kazimiero parapijos salėje sausio 9 d. (iš k.) Nijolė Šukienė, parapijos komiteto narė, Juozas Mozuraitis, parapijietis, ir Alice Skrupskytė, parapijos komiteto pirmininkė, atšventę savo gimtadienius Ntr. V. Lietuvninkaitės

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL. QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B. Petras Adamonis C.I.B.

LITAS *Montrealio lietuvių kredito unija*

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349